

REMISSREDOGÖRELSE AKTUALITETSPRÖVNING AV ÖVERSIKTSPLAN ÖPI 16

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	4
AKTUALITETSPRÖVNINGENS GENOMFÖRANDE.....	5
REMISSVAR OCH SYNPUNKTER.....	8
STATLIGA VERK, MYNDIGHETER, BOLAG OCH REGIONER.....	8
GRANNKOMMUNER	17
KOMMUNALA FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG	21
KOMMUNSTYRELSEN.....	32
STÄLLNINGSTAGANDE EFTER PRÖVNINGEN.....	44
FÖRSLAG TILL UPPLÄGG PÅ FRAMTIDA ÖVERSIKTSPLANEARBETE.....	45

FÖRORD

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige minst en gång per mandatperiod ta ställning till översiktsplanens aktualitet.

Före ett beslut i kommunfullmäktige ska länsstyrelsen redovisa sina synpunkter gällande statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Av redogörelsen ska det framgå hur synpunkterna förhåller sig till översiktsplanen.

Kommunstyrelsen beslutade den 28 maj 2019 att en aktualitetsprövning skulle göras av kommunens översiktsplan ÖP16 med tillhörande fördjupningar. På sammanträdet beslutades också att en remiss med förfrågan om översiktsplanens aktualitet skulle skickas till berörda myndigheter, regioner och grannkommuner. Syftet med remissen var att få in synpunkter på översiktsplanen med tillhörande fördjupningars aktualitet.

Målet med översiktsplanarbetet i Gislaveds kommun är att det bedrivs i ett brett samarbete mellan berörda aktörer. På så sätt kan varje aktör bli väl insatt i översiktsplanens intentioner för att kunna använda den som informationskälla, vägledning och kunskapsunderlag för beslut och åtgärder i olika frågor. Vid aktualitetsprövningen av översiktsplanen var det därför viktigt att involvera berörda förvaltningar och bolag för att ta del av deras erfarenheter av översiktsplanen som beslutsunderlag. Även kommunstyrelsen har varit delaktig under aktualitetsprövningen.

Idag har Gislaveds kommun en kommunomfattande översiktsplan samt åtta fördjupningar av översiktsplanen (FÖP:ar), antagna mellan åren 1994 och 2018. För att hålla dessa översiktsplaner aktuella, krävs omfattande arbete och resurser, både vad gäller personal och ekonomi. Med anledning av detta samt för att kunna följa Boverkets modell gällande ”kontinuerlig översiktsplanering”, behöver översiktsplanprocessen förenklas och effektiviseras i Gislaveds kommun.

Denna rapport redovisar hur aktualitetsprövningen genomförts, sammanfattningar av de synpunkter som kommit in, ställningstagande gällande översiktsplanernas aktualitet samt förslag till nytt upplägg på framtida översiktsplanarbete.

Remissredogörelsen har sammanställts av Kommunstyrelseförvaltningen – avdelningen för hållbar utveckling.

AKTUALITETSPRÖVNINGENS GENOMFÖRANDE

Kommunstyrelsen beslutade den 28 maj 2019 att en aktualitetsprövning skulle göras av kommunens översiktsplan ÖP16 med tillhörande fördjupningar.

Mellan den 13 juni och den 30 september 2019 har berörda myndigheter, regioner och grannkommuner kunnat lämna synpunkter på översiktsplanen med tillhörande fördjupningars aktualitet. I remissen som skickades ut ställdes följande frågor till Länsstyrelsen i Jönköpings län:

- Har ny kunskap (riksintressen, lagstiftning etc.) utifrån ett statligt perspektiv tillkommit eller förändrats sedan översiktsplanen antogs?
- Vad som utifrån länsstyrelsens kännedom har skett sedan 2016 som medför att det som anges i översiktsplanen inte längre är aktuellt.
- I vilken mån beslut och åtgärder hos länsstyrelsen har gett resultat som avviker från översiktsplanen samt vilka motiven varit till avvikelsen.
- Anser ni att översiktsplanen fortfarande är aktuell eller behöver den göras om?

Till övriga remissinstanser ställdes nedanstående fråga:

- Anser ni att översiktsplanen fortfarande är aktuell eller behöver den göras om? Motivera ert svar.

Sammanlagt har 22 remissvar inkommit. Det har varit möjligt att lämna skriftliga synpunkter via mejl.

För att ta del av tjänstepersoners och politikernas synpunkter gällande översiktsplanernas aktualitet, anordnades tre workshops. Den första workshopen hölls den 4 september med representanter från förvaltningar och bolag inom Gislaveds kommun. Totalt deltog 21 tjänstepersoner. Deltagarna delades in i fyra grupper under workshopen.

Fotona är tagna under workshopen med förvaltningar och bolag den 4 september 2019.

Den andra workshopen hölls den 10 september med Avdelningen för hållbar utveckling. Totalt deltog 11 tjänstepersoner, som delades in i två grupper under workshopen.

På workshopparna med tjänstepersoner skulle följande frågor besvaras:

- Vad har vi genomfört enligt översiktsplanerna?
- Vilka delar av översiktsplanerna är fortfarande aktuella?
- Vad som utifrån förvaltningens/bolagets verksamhet har skett sedan 2016 som medför att det som anges i översiktsplanerna inte längre är aktuellt.
- I vilken mån beslut och åtgärder hos förvaltningen/bolaget har gett resultat som avviker från översiktsplanerna samt vilka motiven varit till avvikelsen.
- Anser ni att översiktsplanerna fortfarande är aktuella eller behöver de göras om?

Tjänstepersonerna fick även besvara två frågor gällande översiktsplanering. Dessa var:

- Hur tycker ni det är att arbeta med de nuvarande översiktsplanerna? Vad är bra? Vad är mindre bra?
- Hur vill ni arbeta med översiktsplanering framöver? Ge gärna exempel på kommuner som ni anser är förebilder inom översiktsplanering.

Den tredje workshopen hölls den 11 september med kommunstyrelsen. Totalt deltog 15 politiker, som delades in i fem diskussionsgrupper. Under workshopen fick deltagarna ta ställning till om de 247 politiska ställningstagande som finns redovisade i ÖPI6 fortfarande är aktuella.

Fotot är taget under workshopen med Avdelningen för hållbar utveckling den 10 september 2019.

Fotona är tagna under workshopen med kommunstyrelsen den 11 september 2019.

Frågorna som kommunstyrelsen skulle besvara var:

- Vilka politiska ställningstagande är aktuella?
- Vilka politiska ställningstagande är inaktuella?
- En översiktsplan ska redovisa kommunfullmäktiges syn på kommunens långsiktiga strategiska utveckling. Översiktsplanen omfattar hela kommunens yta och är vägledande för efterföljande beslut gällande byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser. Utifrån detta, finns det några ställningstaganden som inte hör hemma i översiktsplan ÖPI6 och som kan tas bort?
- Finns det några nya politiska ställningstaganden som inte finns redovisade i översiktsplanen?

De yttranden som kom in under aktualitetsprövningen redovisas i avsnittet *Remissvar och synpunkter* och delas in i fyra grupper:

- statliga verk, myndigheter, bolag och regioner
- grannkommuner
- kommunala förvaltningar och bolag
- kommunstyrelsen

Efter aktualitetsprövningen har ett förslag till nytt upplägg av översiktsplanarbetet tagits fram i samverkan med representanter från plan och bygg på Bygg- och miljöförvaltningen. Förslaget har presenterats för kommunstyrelsens allmänna utskott den 23 oktober, plangruppen den 30 oktober, parti-grupperna den 25 november, förvaltningar och bolag den 26 november samt kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG) den 12 december. Samtliga förvaltningar och bolag som medverkat under aktualitetsprövningen har ställt sig bakom förslaget till nytt upplägg av översiktsplanarbetet.

Aktualitetsförklaringen av ÖPI6 med tillhörande fördjupningar och förslaget till nytt upplägg av ÖP-arbetet beräknas behandlas av kommunfullmäktige den 27 februari 2020. Kommunfullmäktiges beslut om översiktsplanens aktualitet ska skickas till länsstyrelsen, Boverket, berörda kommuner, regionplaneorgan, regioner och regionala samverkansorgan.

REMISSVAR OCH SYNPUNKTER

STATLIGA VERK, MYNDIGHETER, BOLAG OCH REGIONER

E.ON

Inget svar har inkommit.

Energimyndigheten

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak aktualiteten i Gislaved kommuns översiktsplan och fördjupning för vindkraft, men framför en reservation mot kravet om radarstyrd hinderbelysning för vindkraftverk. Kravet innebär i princip att inga vindkraftverk över 150 meter kan byggas.

Energimyndigheten avgränsar sitt yttrande till att gälla energifrågorna i översiktsplanen och fördjupningen om vindkraft. Övriga delar av översiktsplanen och övriga fördjupningar ingår inte i detta yttrande.

Försvarsmakten publicerade 2016-06-23 ett ställningstagande (FM2016-10926: 1) avseende hinderbelysning. I detta ställningstagande avråder Försvarsmakten från radarstyrd hinderbelysning eller liknande system. Detta innebär i praktiken att inga ansökningar om radarstyrd hinderbelysning godkänns av Transportstyrelsen. Genom att Gislaveds kommun sätter radarstyrd hinderbelysning som ett krav för vindkraftverk över 150 m leder det således till ett förbud mot vindkraftverk på denna höjd. Detta hämmar en effektiv elproduktion då högre vindkraftverk leder till ökad resurseffektivitet i form av att betydligt mer el kan produceras per vindkraftverk.

Sedan Gislaved kommuns översiktsplan antogs har ett nationellt mål om 100 procent förnybar elproduktion till år 2040 beslutats. En ökad elproduktion från förnybara energikällor är därför ett nationellt intresse som måste få tillgång till mark- och vattenområden. Energimyndigheten uppmuntrar således samtliga kommuner att uttryckligen hänvisa till detta mål i sina översiktsplaner, men bedömer inte att detta är tillräcklig grund för att ompröva Gislaved kommuns översiktsplan.

Försvarsmakten

Försvarsmakten har följande att framföra avseende aktualitetsprövning av Gislaveds kommun översiktsplan ÖP16.

Gislaveds kommun berörs fortsatt av stoppområde för höga objekt kring riksintresset för totalförsvarets militära del Hagshults övningsflygplats. Inom stoppområdet är Försvarsmakten restriktiv till alla tillkommande höga objekt eftersom de påverkar Försvarsmaktens möjligheter att nyttja flygplatsen och därför kan skada riksintresset. Kommunen berörs också av ett MSA-område tillhörande flygplatsen. Inom MSA-området finns vissa höjdrestriktioner för att säkerställa säkra in- och utflygningar.

I kommunens översiktsplan är områdena korrekt redovisade på kartan men bör kompletteras med en förklarande text.

Med höga objekt avses objekt med en totalhöjd överstigande 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse respektive 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Definitionen utgår ifrån Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000 där sammanhållen bebyggelse utgörs av tätort på kartan. Det framgår inte av nuvarande översiktsplan om kommunen tillämpar denna definition vid remissförfaranden till Försvarsmakten.

Jernhusen

Inget svar har inkommit.

Jordbruksverket

Inget svar har inkommit.

Jönköpings läns museum

Inget svar har inkommit.

Jönköpings Länstrafik

Inget svar har inkommit.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har inget att erinra mot aktualitetsprövningen av Gislaveds kommuns översiktsplan.

Luftfartsverket

Luftfartsverket (LFV) är sakägare för CNS-utrustning (utrustning för kommunikation, navigation och övervakning; Communication, Navigation, Surveillance).

I kommunala översiktsplaner nämns i regel ingenting om flyghinder för den civila luftfarten, endast Försvarsmaktens regler nämns i regel. Vad som gäller avseende civil och militär luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarsmakten remitteras i dessa ärenden. LFV vill påminna kommunerna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Även alla vindkraftverk som är högre än 20 meter över mark eller vattenyta, oberoende av position, ska remitteras till LFV. Detta gäller överallt, även inom områden speciellt utpekade för vindkraft.

Observera att LFV sedan 2013 tillämpar ICAO DOC 015 vilket är en skärpning av regelverket kring vindkraftsetableringar nära CNS-utrustning jämfört med tidigare. Enligt beslut av EU-kommissionen har ICAO:s regelverk verkan som lag inom EU.

Vidare gäller att alla objekt som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan som förekommer i kommunala planer ska remitteras till LFV. LFV vill dock inte ha remisser som rör byggnation lägre än 20 meter över mark eller vattenytan och ber kommunerna att sortera ut de ärenden som gäller byggnation högre än 20 meter över mark eller vattenytan.

Samråd ska alltså inte enbart ske med Försvarsmakten när det gäller höga objekt utan även med LFV för civil luftfart. Vidare ska alltid samråd ske med berörda flygplatser inom en radie av 60 km från det objekt som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan som ska uppföras.

Gislaveds kommun ligger inom influensområdena för Halmstads och Jönköpings flygplatser enligt ovanstående regel. Båda flygplatserna utgör riksintresse. Detta bör redovisas i översiktsplanen.

För Försvarsmakten gäller att objekt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse samt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse ska samrådaskas med Försvarsmakten. Observera skillnaden i höjder gentemot civil luftfart ovan.

LFV:s CNS-utrustning finns dels på och invid flygplatser men även ute i terrängen runt om i Sverige. Dessa anläggningar är skyddsobjekt enligt lag och de får inte avbildas på kartor, foto eller liknande. De omges av olika stora skyddsområden beroende på typ av utrustning. Inte heller skyddsområdena får avbildas i kommunala planer eller på kartor. LFV har remisstjänsten CNS-analys för att vi ska kunna bedöma eventuell påverkan på vår CNS-utrustning av höga objekt.

Observera att det är varje flygplats för sig som ansvarar för sina in- och utflygningsvägar och hinderzoner, inte LFV. Därför har LFV den avgiftsbelagda tjänsten "Flyghinderanalys" för att flygplatserna ska kunna ta ställning till en etablering av ett högt objekt. Det är i regel uppsättaren av ett högt objekt som ska beställa och bekosta en flyghinderanalys om en sådan anses nödvändig. LFV avgör detta från fall till fall.

I övrigt har LFV inget att erinra mot översiktsplanen och dess fördjupningar.

I remissvaret har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser ska därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderzonen som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

Länsstyrelsen i Hallands län

Inget svar har inkommit.

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Länsstyrelsen har tidigare tagit fram en länsomfattande sammanfattande redogörelse av statliga och mellankommunala intressen. Kommunen har utifrån den sammanställt ett underlag, *Checklista Ist sammanfattande redogörelse 2019-09-02*, inför aktualitetsprövningen. Nedan följer länsstyrelsens kompletterande synpunkter.

Hälsa och säkerhet

Av länsstyrelsens granskningsyttrande till den kommunomfattande översiktsplanen, daterat den 5 oktober 2016, framgår det att flera av fördjupningarna av översiktsplanen, som den kommunomfattande översiktsplanen hänvisar till, saknar ett uppdaterat och medvetet förhållningssätt till översvämningsspörsmål och klimatanpassning med koppling till hälsa och säkerhet.

Länsstyrelsens slutsatser

Flera av FÖP:arna är antagna på 1990-talet och början av 2000-talet. Sedan dess har kunskapsläget höjts inom flera områden samt lagstiftningen förändrats, vilket påverkar översiktsplaneringen och de avvägningar som görs där. Med anledning av att flera av FÖP:arna saknar ett uppdaterat och medvetet förhållningssätt till översvämningsspörsmål och klimatanpassning gör länsstyrelsen bedömningen att dessa delar av Gislaveds kommuns översiktsplan är inaktuella.

I övrigt har länsstyrelsen inga synpunkter på översiktsplanens aktualitet.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län avstår från att yttra sig.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB avstår från att yttra sig.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig.

Region Halland

Region Halland är en region där det regionala tillväxtarbetet ska leda till en hållbar regional utveckling och hög attraktivitet. Översiktsplaner för de kommuner som omger Halland är viktiga då de tydliggör den planerade utvecklingen i Hallands närhet.

Region Halland bedömer utifrån sitt perspektiv att Gislaveds kommuns översiktsplan, ÖP16, fortsatt är aktuell. Översiktsplanen är väl utformad med tydliga ställningstaganden som fortfarande är aktuella.

Region Jönköpings län

Region Jönköpings län anser att den kommunomfattande översiktsplanen, ÖP16 är aktuell i ställningstaganden och huvudsakliga delar. För de tillhörande fördjupningarna bedöms aktualiteten vara blandad, varav de äldsta bör omarbetas och uppdateras.

Regionen anser att den kommunomfattande översiktsplanen är aktuell i de frågor som lyfts och de ställningstaganden som görs. De fördjupningar (FÖP) över specifika områden, främst tätorter i kommunen, som ingår har antagits vid olika tidpunkter. Region Jönköpings län anser att en översyn och aktualisering av fördjupningarna av översiktsplan är motiverat då dessa inte fullt ut motsvarar den planering och de ställningstaganden som görs i den kommunomfattande översiktsplanen.

Detta gäller bland annat områden som förtätning istället för utbredning på värdefull mark, vilka transportslag som gynnas i planeringen och hur olika typer av bebyggelse och upplåtelseformer kan kombineras i kommunens olika tätorter.

Skanova

Inget svar har inkommit.

Statens geotekniska institut (SGI)

SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred och erosion. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

SGI har tidigare yttrat sig i utställningsskedet av ÖP16 (SGI 2016-10-05, dnr 5.1-1604-0253) och då konstaterat att de geologiska förhållandena finns översiktligt beskrivna i översiktsplanen och att riskerna för ras, skred, erosion och översvämningar har tagits upp i den samlade plantexten samt i underlag för byggande och klimat. Det anges att det i Gislaveds kommun inte finns några kända problemområden vad gäller ras och skred, men att ytlagret längs med Nissan består av erosionskänsliga jordar. SGI rekommenderade i sitt yttrande att med tanke på de kraftigt meandrande vattendrag som finns i kommunen, bland annat Nissan, bör särskild uppmärksamhet ägnas åt erosionsförhållanden. I MKB:n till ÖP16 anges beträffande bebyggelsestruktur att "Fler underlag om riskerna för ras i erosionsbenägna jordar i kommunen behövs". SGI delar den uppfattningen och rekommenderar att sådana underlag tas fram i samband med aktualiseringen av ÖP, och inarbetas i ÖP.

Flera av fördjupningarna av översiktsplanen är av äldre datum och behöver aktualiseras med avseende på klimateffekter för ras, skred och erosion.

SGI har i ett regeringsuppdrag om harmonisering av statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion, tillsammans med bland annat MSB och SGU tagit fram en *Vägledning ras, skred och erosion* (<http://www.swed2eo.se/slobalassets/publikationer/sgi-vaglednin2/s2i-v1.pdf>). Underlagen finns åskådliggjorda i en kartvisningstjänst: <https://2is.swedEeo.se/rasskrederosion/>. Informationen är från geoteknisk synpunkt värdefull vid strategiska val av lämplig markanvändning.

För ytterligare information om, bland annat, hur geotekniska säkerhetsfrågor bör hanteras i planprocessen, se följande film: <https://www.youtube.com/watch?v=Aldfd98UopU>

SGI vill trycka på att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL. Vi vill också framhålla vikten av att vid prövning av markens lämplighet för avsett planändamål måste livslängden hos bebyggelse, anläggningar etc. vara utgångspunkten och

därför behöver förväntade effekter av ett förändrat klimat beaktas. Klimatscenerierna indikerar att för de kommande 100 åren kan ökad nederbörd förväntas leda till ökade flöden och förhöjda nivåer i mark och vattendrag. Detta kan öka riskerna för ras, skred, erosion och översvämningar, vilket bör värderas vid bedömning av framtida markanvändning (för såväl befintlig som tillkommande bebyggelse). Översvämningförebyggande åtgärder, till exempel uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska konsekvenser vilket också måste beaktas.

Översiktsplaner som påbörjas efter 1 augusti 2018 ska enligt PBL redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. SGI rekommenderar att ÖP vid omarbetning kompletteras med en sådan redovisning.

Sveaskog

Inget svar har inkommit.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har inget att erinra, men vill påminna om att etablering av storskalig elintensiv verksamhet ställer krav på elnätstrukturen i regionen. Det elnät som behövs för att tillgodose behovet av el tas ofta för givet. I många områden i Sverige utnyttjas transmissionsnätet redan idag fullt ut stora delar av året. Därför kan det behövas investeringar för att möjliggöra ytterligare uttag av el från transmissionsnätet. Ledtiderna för att få till stånd nya kraftledningar är cirka 10 år, beroende på bland annat tillståndsprocesser kan det ta upp till 15 år innan en ny transmissionsnätsledning är i drift. Detta behöver beaktas i samhällsplaneringen i allmänhet och vid planering av särskilt elintensiv verksamhet i synnerhet. Det är regionnätägaren som gör en initial bedömning av om verksamheten är så pass stor och elintensiv att det krävs förstärkningar på transmissionsnätet. Efter en initial bedömning har regionnätägaren och Svenska kraftnät en dialog om hur det önskade uttaget mest effektivt ska tillgodoses. Normalt behöver Svenska kraftnät alltid involveras vid etablering av verksamheter som förbrukar mer än 100 MW.

Vi vill också informera om att förändringar av elnätstrukturen i regionen kan vara anmälningspliktigt enligt elberedskapslagen. Svenska kraftnäts elberedskapsföreskrift (SvKFS 2013:2) anger såväl vilka anläggningar som vilka typer av förändringar som omfattas av anmälningskyldigheten. Den planerade förändringen ska i ett så tidigt skede som möjligt anmälas till Svenska kraftnät för att Svenska kraftnät i egenskap av elberedskapsmyndighet ska kunna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa en robust elförsörjning i Sverige. Föreskriften och blankett för anmälan om förändring i elförsörjningen finns att hämta på Svenska kraftnäts webbplats: <https://www.svk.se/aktorsportalen/elberedskap/anmala-forandringstornig/>. Här finns även ett förtydligande dokument, *Frågor och svar om Elberedskapsföreskriften*.

Ytterligare information om lagar, föreskrifter, förordningar och vägledning kopplade till för elberedskapsverksamheten återfinns på vår webbplats: <https://www.svk.se/aktorsportalen/elberedskap/regelverk/>

Svenska kraftnät vill passa på att informera om att våra anläggningsobjekt finns att hämta via Geodataportalen, www.geodata.se som WMS eller som shape-fil. Informationen innehåller den geografiska

positionen för Svenska kraftnäts ledningar, stolpar, stationer och stationsområden. Utöver den geografiska positionen finns uppgifter om förläggningssätt (luftledning, kabel etc.) och spänningsnivå för våra ledningar. Vid produktion av kartor där Svenska kraftnäts geografiska anläggningsinformation används ska följande copyrighttext framgå: "© Affärsverket svenska kraftnät".

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till *Systemutvecklingsplan 2018-2027*. Dokumentet finns publicerat på vår webbplats:

www.svk.se

Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 250 meter från transmissionsnätets ledningar och stationer. Mer information om hur samråd med Svenska kraftnät går till finns på vår webbplats: <http://www.svk.se/aktorsportalen/samhallsplanering>

Svenska kraftnät önskar att ni vid remittering av kommande ärenden sänder fullständigt material till oss. Vi ser gärna att relevant lägesbunden data i form av shape- eller dwg-filer skickas till oss med information om vilket koordinatsystem de är skapade i. Exempel på detta kan vara detaljplanegränser och utredningskorridorer. Samråd skickas till: registrator@svk.se alternativt till: Svenska kraftnät, Box 1200, 172 24 Sundbyberg

Svenska stadsnät - Biggnet

Inget svar har inkommit.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)

SMHI har avgränsat sitt yttrande utifrån institutets kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Stormar förväntas inte bli värre eller vanligare än vad de historiskt har varit.

Vi hänvisar också till de regionala klimatanalyserna för länen:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/lansanalyser>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/publikationer/publikationer/extremregn-i-nuvarande-och-framtida-klimat-analyser-av-observationer-och-famtidsscenarier-l.129407>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs hemsida:

<https://www.smhi.se/klimat>

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning samlar in, utvecklar och tillgängliggör kunskap som tas fram regionalt, nationellt och internationellt om klimatanpassning. Centrumet finns vid SMHI och bedrivs i bred samverkan med aktörer inom klimatanpassningsområdet. Centrumet fungerar som en nod för kunskap om klimatanpassning och driver bland annat Klimatanpassningsportalen: www.klimat-anpassning.se

I översiktsplanen bör översvämningskänsliga områden tydligt utpekade och riktlinjer finnas för områdenas användning. SMHI anser att kommunen ska vara mycket restriktiv med att tillåta nybebyggelse av bostäder och samhällsviktig verksamhet i översvämningskänsliga områden. De byggnader som planeras i översvämningskänsliga områden, exempelvis LIS-områden, bör anpassas så att de klarar översvämningar. Förändrade översvämningsrisker i framtida klimat bör också beaktas.

Trafikverket Region Syd

Trafikverket bevakar frågor som rör transportsystemet och har som uppdrag att verka för att det transportpolitiska målet nås. Målet är att transportförsörjning ska ske samhällsekonomiskt effektivt och långsiktigt hållbart för medborgare och näringsliv i hela landet. Funktionsmålet syftar till att transporter och resor ska vara tillgängliga. Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Detta uppdrag är Trafikverkets ingång i kommunal och regional samhällsplanering.

I översiktsplanen ska kommunen redovisa grunddragen i den avsedda mark- och vattenanvändningen, hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras, vilken hänsyn som ska tas till allmänna intressen och hur man tänker tillgodose riksintressen och miljö kvalitetsnormer.

Hur infrastrukturen planeras kan i hög grad påverka om inriktningen kan leda till en hållbar samhällsutveckling.

Trafikverket anser att det är önskvärt att kommunens översiktsplan omfattar en långsiktig strategi med ett helhetsgrepp kring trafikfrågor. Trafikverket kan stötta i arbetet med att ta fram en trafikstrategi som samordnar trafikfrågor och samhällsplanering i kommunens övergripande planering.

Aktualiteten i flertal av kommunens strategier som fungerar som underlag för översiktsplanen kan ifrågasättas. Klimatlagstiftningen har ändrats sedan kommunens senaste beslut för sin klimatstrategi. Generellt gör upplägget med det stora antalet underhåften och strategier att kommunens övergripande strategier för samhällsplaneringen är till viss del svåra att förstå och omständligt att sätta sig in i. För en fortsatt god dialog och samverkan kring framtida planeringsfrågor i tidiga skeden har Trafikverket ett stort behov av att kunna sätta sig in i kommunens ställningstaganden på olika områden.

Översiktsplanen pekar ut ett antal stora och kostsamma åtgärder och Trafikverket kan i nuläget inte ta ställning i alla frågor. Det är önskvärt att kommunen och Trafikverket fortsätter att ha en kontinuerlig dialog i tidiga skeden kring framtida infrastrukturplanering. Generellt anser Trafikverket att alla infrastrukturinvesteringar ska planeras utifrån fyrstegsprincipen, som är ett centralt förhållningssätt och en planeringsmetod för att hushålla med resurser och minska transportsystemets negativa påverkan. Infrastrukturinvesteringar som berör det statliga infrastrukturens system ska vidare föregås av en åtgärdsvalsstudie där berörda aktörer deltar. Även andra aktörer kan ta initiativet till åtgärdsvalsstudier i tidiga skeden. Om det är tänkt att staten eller regionen ska bekosta hela eller delar av någon åtgärd så måste den normalt finnas med i nationell eller regional transportplan på något sätt.

I ÖPI6 redovisas inte utvecklingen av varje enskild tätort utan det hänvisas till tidigare beslutade fördjupningar av översiktsplanen för tätorterna. I de fall en framtida exploatering ligger i anslutning till statlig väg eller järnväg är det viktigt att planeringen sker i tidigt och nära samråd med Trafikverket. I en aktuell fråga i dialogen med Trafikverket betonar kommunen att det finns ett stort behov av verksamhetsmark i Reftele som inte kan tillgodoses i anslutning till tätortens befintliga verksamhetsområden. I fördjupningen av översiktsplanen för Reftele tätort ligger ett utpekad natur- och rekreationsområde sydväst om tätorten som ska undantas från exploatering. Kommunen har tagit fram en detaljplan för fastigheten Nöbbele 2:3 som är ett tydligt avsteg från gällande fördjupning av översiktsplanen

och Trafikverket anser därför att kommunen bör beskriva en aktualiserad, sammanhållen och långsiktig plan för sina verksamhetsområden. Trafikverket vill understryka att en säker framkomlighet prioriteras framför allt på de större vägarna. Vi är därför restriktiva till nya anslutningar och vill betona att tätorterna inte ska utvecklas på ett sätt där de funktionellt prioriterade vägarna får en begränsad framkomlighet eller sämre trafiksäkerhet.

Sammanfattande bedömning

Trafikverket har gått igenom gällande översiktsplan utifrån ovannämnda synsätt och finner i dagsläget inga skäl till att ta fram en helt ny översiktsplan. Däremot bör kommunen se över några av översiktsplanens fördjupningar, alternativt anpassa sin framtida planering till gällande planer. Därutöver finns det en möjlighet att reducera antal samt aktualisera och förtydliga ställningstaganden i gällande underlagshäften.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra mot översiktsplanen.

Vattenfall Vattenkraft AB

Inget svar har inkommit.

Weum Gas AB

Weum Gas AB (tidigare E.ON Gas Sverige AB) har ett utbyggt bio- och naturgasnät inom tätorterna Gislaved, Anderstorp och Smålandsstenar. Fler av kommunens verksamheter i framför allt Gislaved är beroende av gasen till stor del på grund av dess egenskaper och vi vill fortsätta verka och utveckla vårt energialternativ i kommunen.

Bio- och naturgasledningar är underkastade Energigasnormens regler som bland annat innehåller ett minsta skyddsavstånd mellan distributionsledning och byggnad inom tätbebyggelse och utanför tätbebyggelse.

Biogas/naturgas är ett mycket effektivt energialternativ för att uppnå ekologisk hållbar utveckling och möjligheten finns även att kombinera olika energilösningar för att uppnå minskad klimatpåverkan. Weum Gas vill gärna fortsätta att föra en dialog med Gislaveds kommun om möjligheten att försörja nya utbyggnadsområden med gas.

Weum Gas har ledningsrätt för merparten av våra ledningar i kommunen. Förändringar i bebyggelse kan medföra att befintliga gasledningar måste flyttas eller att särskilda försiktighetsmått måste vidtas. Weum Gas vill gärna involveras tidigt i detaljplaneprocessen för att åtgärder ska kunna anpassas på bästa sätt i aktuella områden.

Västra Götalandsregionen

Inget svar har inkommit.

GRANNKOMMUNER

Falkenbergs kommun

Falkenbergs kommun svarar att mellankommunala intressen inte ändrats eller tillkommit i sådan omfattning att Gislaveds kommuns översiktsplan kan anses vara inaktuell. I övrigt känner inte Falkenbergs kommun till några intressen, planer, program, mål med mera som gör att Gislaveds översiktsplan måste göras om utan den kan anses fortsatt aktuell.

Gnosjö kommun

Gnosjö kommun tycker att om det inte framkommer något speciellt i länsstyrelsens redovisning gällande statliga och mellankommunala intressen, som på ett avgörande sätt påverkar ÖP16, kan planen gälla fram till att en ny aktualitetsprövning görs.

Hylte kommun

Hylte kommun har tagit del av remissen och tackar för möjligheten att lämna synpunkter. Generellt sett har de mellankommunala frågorna hanterats på ett bra sätt i gällande översiktsplan, till exempel HNJ-banans (Halmstad – Nässjö järnvägar) betydelse för ökad pendling över regiongränser och för näringslivets godshantering och de gemensamma intressena kring framför allt natur-, friluftsliv och besöksnäring i Bolmenområdet.

Med utgångspunkt från de mellankommunala frågor som berör kommunerna, ser vi inte att det finns någon fråga som leder till slutsatsen att översiktsplanen inte skulle vara aktuell.

Några frågor kan dock vara av intresse att lyfta. Av översiktsplanens utvecklingsområden är det framför allt följande som berör mellankommunala intressen och som vi gärna spelar in i ert fortsatta arbete:

Social hållbarhet/kollektivtrafik och mark/infrastruktur: I Hylte kommuns nya översiktsplan har kollektivtrafiken en framskjuten strategisk roll för att åstadkomma en arbetsmarknadsförstoring och underlätta för boende och verksamhetsutveckling i kommunen. Möjligheten att arbets- och skolpendla längre sträckor med kollektivtrafik behöver förbättras, inte minst över länsgräns. Till exempel fångar linje 432, mellan Hyltebruk och Gislaved, endast upp cirka en procent av den relativt omfattande pendling som sker över kommungränsen. Här ser vi en potential att öka marknadsandelen med ökad samordning av tidtabeller och betalsystem för pendlare, ökat turutbud och kampanjer för ökat kollektivresande. Att ge kollektivtrafik- och infrastrukturfrågorna en större tyngd i framtida uppdateringar av översiktsplanen skulle kunna stärka utvecklingen av en större gemensam arbetsmarknadsregion.

Social hållbarhet/utbildning och samhällstjänster/offentlig service: Idag går knappt fem procent (cirka 20 elever) av våra gymnasieungdomar på Gislaveds gymnasium, en andel som vi bedömer skulle kunna öka med bättre kollektivtrafik. Hylte kommun ser gärna ett fortsatt gränsöverskridande samarbete kring offentlig service och andra frågor som stödjer landsbygdsutveckling i gränsområdena.

Geografiska utvecklingsområden/Nissadalen: Vid en framtida uppdatering av översiktsplanen vill vi särskilt uppmärksamma de naturgrustakter (Bränne och Östra Kallset 1:8, 1:11) som ligger nordost

om Skeppshult i område med ”Grundvattentillgångar känsliga för föroreningar”, det vill säga i grundvattenförekomsten Skeppshult-Långaryd där Hylte nedströms hämtar en betydande del av sitt vatten vid Björnaryd.

Geografiska utvecklingsområden/Fegenområdet: Det finns torvtäcker sydost om Broaryd vid kommungränsen, vilka kan behöva redovisas i det fortsatta arbetet.

Hylte kommun önskar lycka till i det fortsatta arbetet med aktualitetsprövningen och ser fram emot fortsatt samverkan kring översiktsplanering.

Jönköpings kommun

Översiktsplanen har endast granskats utifrån Jönköpings kommuns intressen och översiktsplanen anses i det perspektivet fortfarande vara aktuell.

Ljungby kommun

Inget svar har inkommit.

Svenljunga kommun

Svenljunga kommun anser att Gislaveds kommuns översiktsplan fortsatt är aktuell.

Kommunen grundar sin motivering kring aktualiteten i de mellankommunala ställningstaganden som Gislaveds kommun beskriver i sin översiktsplan.

Svenljungas beröringspunkter med Gislaved återfinns i översiktsplanen under avsnittet *Inledning, grannar*. Ställningstagandena som Gislaved framför lyder:

- Samverka/samråda i alla frågor som berör relation med annan kommun.
- Sträva efter att överbrygga administrativa gränser.

Dessa ställningstaganden ser Svenljunga kommun positivt på och anser vara viktiga för att kunna genomföra gemensamma åtgärder. I underlag till ÖPI 6 beskrivs följande:

Samverkan kring och om sjön Fegen som omfattar Falkenbergs, Svenljunga och Gislaveds kommuner samt länsstyrelserna i Västra Götalands, Hallands och Jönköpings län. Gemensamma mål är antagna för naturvård och näringslivsutveckling men även inom turism. I turismsammanhang marknadsför man sig under namnet FIA - Fegen Inspiration Area. Detta mellankommunala intresse är fortsatt viktigt för utveckling av Fegenområdet och Svenljunga ser positivt på detta samarbete.

Kommunerna delar även riksintressena för kommunikationer, väg 27 och Kust till kustbanan. Svenljunga ser positivt på att Gislaved ska ta hänsyn till riksintresset väg 27 vid exploatering, att vägplanering ska ske i stråktänk och att viltstängsel ska finnas. Det är också positivt att Gislaved ska ta hänsyn till Kust till kustbanan och vill öka persontrafiken och förbättra de fysiska förutsättningarna för en god resestandard.

Svenljunga önskar Gislaveds kommun lycka till i det fortsatta arbetet med kommunens översiktsplan och ser fram emot ett fortsatt bra samarbete.

Tranemo kommun

Inget svar har inkommit.

Vaggeryds kommun

Inget svar har inkommit.

Värnamo kommun

Värnamo kommun gör med några kommentarer bedömningen att planen är aktuell för ytterligare en mandatperiod.

Värnamo kommun ser positivt på att Gislaved vid aktualiseringen av översiktsplanen även bjuder in grannkommunerna att yttra sig kring planens aktualitet. Värnamo anser vidare att det är svårt att över ett så omfattande material ge ett tillfredställande svar. Värnamo kommun har därför valt att utifrån tidigare utställningsyttranden samt utifrån fördjupningen för Reftele (vars planområde gränsar mot Värnamo kommun) författa kommunens kommentarer. Vidare är det enbart de mellankommunala frågorna som uppmärksammas i kommentarerna över planens aktualitet.

Kommunen kan konstatera att fördjupningen för Reftele är gammal och därmed i delar inaktuell. Planen saknar bland annat förhållningsätt till miljö kvalitetsnormer (MKN) för vattenförekomster. Värnamo menar dock att ÖP16 hanterar frågan på ett fullgott sätt. Gemensamma vattendrag med mindre god status där Värnamo ser behov av samverkan är Viskeån, Lillån, Draven och Bolmen.

ÖP16 omnämner Reftelebygdens jordbrukslandskap som betydelsefullt vilket är samstämmigt med Värnamo kommuns översiktsplan som på motsatt sida av kommungränsen pekar ut området som stort sammanhängande jordbruksmarksområde med betydelse både för landskapsbilden och för jordbruksnäringen.

Kulturmiljöintresset Finnvedens folkland och frågor rörande sjön Bolmen är viktiga mellankommunala intressen som Värnamo har gemensamt med Gislaved. Värnamo gör bedömningen att båda dessa är aktuella och hanterade i såväl fördjupningen för Reftele och ÖP16.

Värnamo kommun saknar i ÖP16 mer geografiskt preciserat ställningstagande för var kommunen ställer sig positiv till vindkraftsetablering. Det är av ÖP16 svårt att utläsa var större vindkraftsetableringar kan komma tillstånd och därmed hur Värnamo kommun skulle kunna påverkas. Värnamo vill vidare informera om att man i kommunens översiktsplan, Mitt Värnamo 2035, har pekat ut områden invid kommungränsen mot Gislaved som mindre känsligt för vindkraft och att man här kan tänka sig att gå vidare med att utreda möjligheten för etableringar. Värnamo ser positivt till att ÖP16 pekar ut Bolmen med omland som olämpligt för vindkraftsetablering vilket är samstämmigt med Värnamo kommuns syn.

Vidare ser kommunen det som positivt att planförslaget tar hänsyn till HNJ-banan och att man i planförslaget verkar för järnvägssträckans framtida utveckling.

Avslutningsvis vill Värnamo kommun hänvisa till kommunens tidigare remissvar för fördjupningen för Smålandsstenar/Skeppshult och det sammanhängande stråket för cykelvägsutbyggnad mellan Gislaved/Smålandsstenar-Värnamo-Bor. Trafikverkets arbete med att ta fram en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för sträckan har nu inletts. Värnamo menar att det vore bra om ambitionen om utbyggd cykelväg även synliggörs i markanvändningskarta i ÖP16 liksom vid en aktualisering av Reftele fördjupning i denna plan. Värnamo ställer sig vidare positiv till följande skrivning i ÖP16 om utbyggnad av cykelvägar: *Tätorter ska bindas samman med cykelvägar och samverkan ske mellan Trafikverket och grannkommuner.*

Värnamo kommun har i övrigt inga erinringar över Gislaved kommuns översiktsplan ÖP16:s aktualitet.

KOMMUNALA FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG

Vad har vi genomfört enligt översiktsplanerna? Ange vilken/vilket förvaltning/bolag som berörs.

Grupp 1

Vi har inlett arbetet med att genomföra ändringsplaner i syfte att utöka byggrätten för småhus. En del detaljplaner har setts över. (bygg- och miljö)

Planering av grönområden och dagvattenhanteringen. (tekniska)

ÖP:n har använts som underlag för VA-planen. (tekniska)

Samverkan med polis sker. (kommunstyrelseförvaltningen)

Och mycket mer men det blir en väldigt lång lista och detaljerat om alla genomförda saker ska nämnas.

Grupp 2

Allmänt hållna saker som ska genomföras, kan inte peka på något specifikt. Översiktsplanerna och underlagshäftena handlar om allt som vi mer eller mindre har jobbat med. Nya industriområden, omställning av avfallshantering. (alla)

Ambitionen och politisk viljeinriktning hittas i ÖP och hänger ihop med inriktningar från nämnder etc. (alla)

Grupp 3

Flertal detaljplaner är framtagna enligt FÖP:en, exempelvis Centrum 1 och 2 i Gislaved. (bygg- och miljö)

Byggd panncentral vid Mossarp. (Gislaved Energi)

Nordinskoleområdet. (barn och utbildning)

Enstaka hus utanför detaljplan.

Vi är finskt förvaltningsområde.

Otidsenliga detaljplaner, ändringen pågår kontinuerligt (exempelvis Bananen 1, 2 och 3) (ÖP, sidan 22).

Grupp 4

FÖP Smålandsstenar/Skeppshult.

Fler än 30 000 invånare enligt sidan 12.

Grupp 5

Inget svar.

Grupp 6

Ett aktivt arbete har bedrivits med förorenade områden men detta är ett mycket omfattande arbete som kommer att vara aktuellt under långt tid framöver.

Vilka delar av översiktsplanerna är fortfarande aktuella?

Grupp 1

Syftet med översiktsplanerna kan vara aktuellt, exempelvis utvecklingen (och skyddet/bevarandet) av olika områden. Exempelvis Isabergsområdet, men även andra utredningsområden kring kransorter med mera. Behovet och planeringsförutsättningarna har dock förändrats varför innehållet behöver ses över.

Den är användbar och går att arbeta i, men många delar är inte aktuella längre. Merparten av oss arbetar inte med översiktsplanen eller fördjupningarna.

Grupp 2

Exempel: Att utöka förskolorna är aktuellt (fast det behövs mer än vad som står i planen).

Inaktuella delar:

Finns ingen vision om befolkningsökning. Vi behöver ett underlag.

Exempel: FÖP:ar är gamla och inaktuella. Vi lever i en helt annan värld idag. Inkludera klimat, skyfall, naturvård, hållbar tillväxt etc.

Skolan har också förändrats. Idag finns ny skolorganisation som ställer andra krav.

Grupp 3

Antalet planerade bostäder är aktuellt (minst 800) men måste konkretiseras.

Byggnation på landsbygden. (bygg och miljö)

Samtliga punkter i energikapitlet förutom biogas.

Ny bad- och simanläggning (ställningstagande). (fritids- och folkhälsoförvaltningen)

Tillbyggnad på landsbygden (ÖP, sidan 21).

Grupp 4

FÖP Smålandsstenar/Skeppshult.

Underlag *Risker* är olika detaljnivåer. Bör ses över.

Grupp 5

Delar av ÖPI 6 och FÖP Smålandsstenar/Skeppshult är aktuella.

Grupp 6

Inget svar.

Vad som utifrån förvaltningens/bolagets verksamhet har skett sedan 2016 som medför att det som anges i översiktsplanerna inte längre är aktuellt. Ange vilken/vilket förvaltning/bolag som berörs.

Grupp 1

Översvämningskartering/skyfall och identifiering av lågpunkter. Klimatanpassningsåtgärder. Översiktsplanen behöver vägleda hur kommunen ska förhålla sig till ny kunskap om detta i planeringen. Eventuella geotekniska riskområden bör redovisas.

Sedan översiktsplanen antogs har frågan om dagvatten blivit mer angelägen. Översiktsplanen skulle behöva uppdateras med principer för hur dagvattenhanteringen ska hanteras i planeringen.

Digital ÖP, det är svårt att utläsa gränserna från FÖP:arna och inom vilket område en viss fastighet ligger geografiskt, vilket försvårar användandet av översiktsplanen som arbetsredskap. Man bör också vara tydlig med hur dessa gränser ska uppfattas, eventuellt genom att använda "mjuka" och "hårda" gränser beroende på vilka intressen som ska beaktas.

Det måste vara tydliga ställningstaganden som underlättar detaljplanering, bygglovhantering och andra tillståndsprövningar. Som exempelvis planarkitekt eller bygglovshandläggare ska man tydligt kunna utläsa kommunens vilja antingen platsspecifikt (utbredningsområden) eller generellt (exempelvis landsbygd, eller icke detaljplanelagda kransorter med mera). Viktigt att man aktualiserar planeringen där exploateringsstrycket är som störst och på landsbygden.

Tydlighet från kommunens sida i vad som gäller vid exploatering av jordbruksmark. Både på landsbygd och i tätorternas direkta närhet.

Mycket förändras i omvärlden, lagstiftning ändras utifrån till exempel ny forskning. Ett exempel är exploatering av jordbruksmark, vilket nya rön säger att man bör behålla och inte bebygga på. Sverige håller på att bygga upp totalförsvaret och då är livsmedelsförsörjning ett ämne som diskuteras mycket. Hur odlar vi och vad odlar vi i Sverige?

Vilken typ av bebyggelsekomplettering är kommunen positiv till på landsbygden? Förutsättningarna kan skilja från mer tätbebyggda områden till mer agrar typ. Planen bör ange tydliga lokaliseringsprinciper. Visualisera.

Agenda 2030, hur ska kommunen förhålla sig?

Tillgänglighetsstrategin och klimatstrategin.

I kommunen finns nu en kommunplan och en ny styrmodell. Detaljeringsgraden och alla tekniska beskrivningar i ÖP:n gör att vissa delar blir inaktuell. Till exempel faktasiffor från ett år kan förändras till nästa år.

Grupp 2

Ekonomiska förutsättningarna. (alla)

Skolomorganisationer. (barn- och utbildning)

Förfrågningar om industrier, bostadsbyggande som det inte finns stöd för i ÖP. (bygg och miljö)

Framförallt gamla FÖP:ar är inaktuella när det gäller miljö, natur och klimathänsyn. (tekniska och miljö)

Grupp 3

Sammanhållen bebyggelse (delvis inte aktuell definition).

I underlagshäftet *Byggande* blir bygglovspflicht för mobilmaster inaktuellt.

Energiproduktion i Gislaveds kommun borde uppdateras (ÖPI 6, sidan 34).

Vissa ställningstagande är inte uppföljda (exempelvis simhall).

Grupp 4

Det behövs en översyn av riktlinjerna för bostadsförsörjning, exempelvis bostadsbedömda trygghetsboende. Viktigt att ta ett helhetsgrepp på bostadsfrågorna och inte prata äldre och funktionsnedsatta utan individers behov, målsättningen med bostadsförsörjning.

Utvecklingen av Smålandia. Det finns intressenter men det finns inget politiskt ställningstagande kring handelsområdet.

Bredbandsfrågorna behöver prioriteras ytterligare för att kunna effektivisera och utveckla välfärdstjänster.

Elförsörjningen: hur hanterar vi det, fordonsutveckling? Mer och mer elbilar. Risker kring elförsörjning och har vi beredskap för det då vi blir mer i behov av digital teknik.

Grupp 5

Inget svar.

Grupp 6

De ekonomiska ramarna för kommunens budget medför att det inte är möjligt att göra allt.

Energifrågan har breddats och vi behöver ta ett större ansvar. Fokus bör inte bara vara vindkraft utan energiförsörjning. Kommunstyrelseförvaltningen, bygg- och miljöförvaltningen och Gislaveds Energi berörs av detta.

I vilken mån beslut och åtgärder hos förvaltningen/bolaget har gett resultat som avviker från översiktsplanerna samt vilka motiven varit till avvikelsen. Ange vilken/vilket förvaltning/bolag som berörs.

Grupp 1

Vissa detaljplaner avviker.

Grupp 2

Lagar och ekonomi styr väldigt mycket.

Exempel: Nu får inte barnen gå ifrån lektionerna för att gå på musikskolan. De har fått nya krav på mer idrottslektioner. Detta påverkar hela verksamheten, vilka fastigheter som krävs och kan avvika från planer i ÖP. (barn och utbildning)

Grupp 3

Bygg- och miljönämnden har beslutat om att enstaka bostäder på jordbruksmark får uppföras i strid mot gällande ÖP.

Enstaka detaljplaner har tagits fram utan fullt stöd i ÖP16.

Grupp 4

Gislavedshus: förslag att bygga bostäder i Reftele som inte är utpekade som bostäder i FÖP:en.

Enter: etapp 2 på Smålandia saknar stöd i ÖP.

Grupp 5

I vissa fall stämmer inte FÖP:arna överens med ÖP:n eller med andra strategidokument, till exempel Smålandia.

Industriområde utanför Reftele som saknar stöd i ÖP. Ett antal övriga etableringar.

Grupp 6

Politiken har pausat arbetet med en ny simhall, vilket motverkar detta utvecklingsområde enligt ÖP16.

Anser ni att översiktsplanerna fortfarande är aktuella eller behöver de göras om? Motivera ert svar.

Grupp 1

De är som sagt fortfarande användbara men inte aktuella. De skulle behövas göras om, renodlas och ha en tydligare målbild. Vart vill kommunen? Vad ska prioriteras? Inga detaljerade politiska ställningstaganden.

Grupp 2

Nej, de är inte aktuella. Vi vill renodla ÖP för att göra den användbar som planeringsunderlag för fysisk planering, strategisk markanvändning, kommunalservice, mark, vatten, naturvård etc.

Inriktningsmål ska finnas i ÖP. Exempelvis inriktningsmål för viss befolkningstillväxt, öka andelen öppna dagvattensystem. De ska finnas, men de ska mynna ut i en kartbild och ett visionsdokument. Allmänna målformuleringar måste rensas bort.

Andra målformuleringar kan läggas i kommunplan och nämndsplaner.

Grupp 3

Frågan är om planläggningen av byggklara fastigheter i alla åtta tätorter fortfarande ska vara aktuell (ÖP sidan 21).

Fjärrvärme är inte med i ÖP16 (kulvert).

Friluftsområden ska säkerställas i ÖP till 2030 (Gläntan i Anderstorp som mest aktuellt exempel, kommunen har inte rådighet över marken).

Vi behöver fler LIS-områden.

Underlagshäftet *Föreorende områden* är omodernt och behöver göras om.

Grupp 4

ÖP: långsiktiga beslut om strategisk inriktning. Vart är vi på väg?

Framtiden för FÖP: är det rätt planeringsinstrument?

Miljö saknar en naturvårdsplan, vad får man göra där och inte, kulturarv?

Framtidens ÖP: peka bara på det som inte får rivras eller röras, resterande delar är "gråa zoner" där man får göra vad man vill. Viktigt för medborgarna att jobba med mer dialog och mindre dokument. Detaljplaner har inte alltid stöd i FÖP.

FÖP Reftele: inaktuell, exempelvis Nöbbele industriområde, Gislavedshus tänkta byggnation av bostäder.

FÖP Burseryd: inaktuell, exempelvis Burseryds lantmän.

FÖP Anderstorp: inaktuell, exempelvis uppföljning av vad som gjorts och inte.

FÖP Hestra: inaktuell, saknas utpekad mark för flerbostadshus.

FÖP Gislaved: inaktuell, exempelvis Smålandia. Saknas detaljplanelagd mark för bostäder i tätorten.

FÖP Smålandsstenar/Skeppshult: Aktuell.

FÖP Broaryd: saknas detaljplanelagd mark för industri.

LIS-planen: hur möjliggör vi mer byggnation i strandnära lägen? Behöver LIS-planen göras om, behöver vi kommunicera den? Behov av att göra om den. Vad är syftet med den? Vill vi få byggnation i strandlägen på riktigt behöver den göras om.

Vad innebär finskt förvaltningsområde för ÖP?

Grupp 5

Den är inte aktuell med tanke på bland annat klimatanpassning.

Grönstrukturen hanteras olika i olika tätorter och behöver vara tydligare. För många "mjuka" ställningstaganden vilket leder till diskussioner om ÖP:ns avsikter och tolkningsfrågor.

Hur arbetar vi med statistik och underlag som är föränderliga? Hur införlivas ny kunskap som uppstår om områden eller ställningstaganden och som ändrar förutsättningarna för dessa?

Behövs en markförsörjningsplan?

Köp av mark i syfte att bevara, inte bara exploatera.

Ska vi arbeta mer aktivt för att LIS-områdena ska användas? I första hand bör vi inte arbeta för att få fram fler LIS-områden utan verka för att de som redan existerar nyttjas.

Energi och vindkraft: det finns detaljer för vindkraften som inte är aktuella.

FÖP:arna saknar grundläggande frågor (miljökonsekvensbeskrivning (MKB), miljöeffekter, hälsa/säkerhet etc.)

Cykelvägar behövs ses över. Utvecklingen kan skapa nya förutsättningar eller behov till exempel skolomorganisationer. Elcyklar påverkar var cykling är möjligt.

Hållbarhetsstrategin kan ta över några av de mjuka ställningstagandena.

Konsekvenser av vattenförvaltningen saknas i en del av FÖP:arna.

Grundvattenskydd måste kanske lyftas tydligare.

Ekosystemtjänster belyses inte tillräckligt. Lagstiftningskrav kan göra att detta måste utvecklas.

Dagvattenfrågorna behöver större tydlighet.

Starkare riktlinjer för hur vi arbetar med förorenad mark. Inte bara ur exploateringsperspektiv utan även i ett miljö- eller hälsoperspektiv. Mer noggrannare utredningar för underlag i till exempel FÖP:arna?

Grupp 6

Övergripande är ÖP inte aktuell i sin helhet. ÖP bör ha en mer holistisk syn med tanke på den snabba utvecklingstakt som vi nu befinner oss i och som dessutom förväntas öka. Digitalisering, ny teknik och AI med mera påverkar.

Ett förändrat klimat (både torrare och blötare under året).

Energiinfrastruktur krävs för att möta nya drivmedel (laddstolpar, gastankstationer med mera).

Energiomställningen innebär att kommunen behöver peka ut platser för hållbar energiproduktion (vind, sol, biogas, vätgas med mera.). Realistiska ställningstaganden behöver tas utifrån lagstiftning och riktlinjer från myndigheter.

ÖP behöver göras om utifrån den nya strategin för hållbar utveckling. Indelning för ekologisk och ekonomisk hållbarhet saknas. Till exempel står klimatfrågan som en risk utan att lyfta fram möjligheter. Energi- och livsmedelsförsörjning behöver ha ett tydligare fokus. ÖP:n behöver komplettera strategins "vad" genom att till exempel peka ut "var" olika satsningar behöver göras för att uppnå vad. Det som överlappar varandra behöver ses över (hör det hemma i strategin eller ÖP:n?).

Underlaget med LIS-områdena är inte aktuellt eftersom länsstyrelsen inte har godkänt dem.

Centrumutvecklingsarbetet i Gislaved och Anderstorp påverkar.

Hur kan vi aktivt jobba för att skapa områden med högre naturvärden (koppla samman stråk med mera)? Vi behöver även göra strategiska markköp för att säkerställa biologisk mångfald (inte bara utifrån exploatering).

Områden inom ÖP behöver uppdateras utifrån aktuell statistik.

Omvärldsanalysen behöver kopplas till ÖP. Till exempel hur vi kopplar upp oss i enlighet med modellen för T-samhället som Kairos Future har tagit fram.

Hur tycker ni det är att arbeta med de nuvarande översiktsplanerna? Vad är bra? Vad är mindre bra?

Grupp 1

Det är många som inte arbetar med översiktsplanerna. Kanske för att vi inte vet hur, för att de är för svåra att arbeta med och därför gör vi det inte. I vissa fall arbetar vi med en andemening som står i översiktsplanen. Det är ett dokument som är svårt att navigera i och det bör finnas en sökfunktion i dokumentet. Gör kanske en populärversion. Invånarna bör också veta om den och kunna använda den bättre. Använd digitala lösningar för att göra den mer användbar för allmänheten. Att det finns detaljerade politiska ställningstaganden och fakta gör att den fort blir inaktuell.

De som arbetar med ÖP:n ofta bör tycka den är aktuell för då kommer de, förhoppningsvis, vara som ambassadörer för att översiktsplanen ska vara en grund i mångas arbete.

Grupp 2

Bra med digitala kartor. Kan utvecklas.

ÖP:n bör utmytna i handlingsplaner och ansvarsfördelning. Vem som ska göra vad? ÖP ska vara aktuell och implementerad. Bra med handlingsplaner som har mätbara mål och uppföljning. Detta gäller kommunplanen också.

Grupp 3

Nuvarande ÖP är för omfattande och svårläst som enhetlig dokument (mer samlad och kortfattad) fokus ska ligga på mark- och vattenanvändning.

Ska politiska ställningstaganden vara med överhuvudtaget? Kommunen har kommunplan nu.

FÖP-kartor behöver inte vara så detaljerade.

Grupp 4

Bra: de är tydliga.

Dåligt:

- extremt oflexibla, trubbiga och gäller precis allt, möjliggör ingen kreativitet.
- i de fall man politiskt vill göra undantag från ÖP så är det svårt att göra utan att "skada" trovärdigheten för kommuninvånarna.

Övrigt:

- Saknar handlingsplan för riktlinjerna och vem som är ansvarig för vad som ska göras. Uppföljningen behöver bli tydligare, även prioriteringen, samt vem som är ansvarig för att göra den och i vilket steg.

Grupp 5

Stöd i argumentation gentemot länsstyrelsen, region etc. Vindkraftsfrågorna.

Problem med ÖP16 då den blev otydligare än ÖP06.

Grupp 6

Det är många olika dokument och delar. Vet man vad man letar efter och var det finns går det bra men det kan vara en hög instegströskel för den som inte har arbetat med ÖP:n tidigare.

Hur vill ni arbeta med översiktsplanering framöver? Ge gärna exempel på kommuner som ni anser är förebilder inom översiktsplanering.

Grupp 1

Involvera olika instanser i ett tidigt skede om det ska tas fram en ny översiktsplan. Presentera inte en färdig produkt för vissa instanser att läsa genom. Det är för sent i processen.

Boverket har tagit fram tips på hur fem kommuner jobbar med översiktsplanering; Halmstad, Järfälla, Luleå, Arvidsjaur och Göteborg.

Goda exempel från Boverket: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/kommunexempel/>

Våga att bryta gamla mönster hur det arbetats. Uppdatera inte bara en gammal översiktsplan utan våga tänka nytt i arbetet och framställningen.

Grupp 2

Det behövs ett enklare dokument. Inga FÖP:ar. Tematiska delar med fördjupningar som rör vissa frågor. Det är viktigt att exempelvis bygglovsprocesser inte fördröjs.

ÖP är stammen. Tematiska delar blir grenar.

Grupp 3

Förvaltningar och bolag vill vara med i ett tidigt skede.

En arbetsgrupp borde syssla med omvärldsanalys, med kommuner i vår storlek, hur översiktsplaner ser ut där. Man borde också titta på kommuner med samma utmaningar, ingen tydlig centralort, fler tätorter, sammanflätning av bostads- och industriområden och förorenade områden.

Det borde finnas en projektplan hur man driver arbetsprocessen för en översiktsplan i vilken bolag och förvaltningar nämns som ska vara med och i vilken det fördelas klara roller.

I översiktsplanen borde det finnas tydliga vägledning (i underlagshäften).

Grupp 4

Man måste bestämma vad som är politik och vad som är mark- och vattenanvändning.

ÖP borde fokusera på VART man vill ha viljeinriktningen. Idag när vi räknade på arbetet att ta fram ÖP och alla FÖP tar det 19 år innan vi är runt ett varv. Känns som slöseri på resurser. Fokusera på medborgardialoger och brukardialoger istället.

Exempelvis Johan Orre. Det händer mycket på 10 år och den politiska viljeinriktningen svänger.

Nej, inga FÖP:ar utan strategidokument per tätort, lita på bygg- och miljöförvaltningens tjänstepersoner om en etablering är lämplig eller inte. Däremot peka på VAD ska sparas och bevaras och inte hantera allt. Exempelvis vi vill inte ha industri vid Nissan.

Tydlig vision med 25-års plan, vad vill man med kommunens utveckling? Exempelvis Jönköping, Munksjöstad, Varberg och Motala.

Vart är planen för att flytta industri? Hur pågår det arbetet?

Det behövs en naturvårdsplan och då kan man också reglera friluftsliv och rekreation. Tranemo har en bra naturvårdsplan.

De åtgärder som behöver göras för att nå målsättningarna i ÖP måste vara tydligt förankrade för att få mer verkstad och bättre genomförande och åtgärdsplaner.

Viktigt att allt arbete går hand i hand; lokalresursplanering, bostadsförsörjning, analysarbete för planeringsdirektiv (mål och budgetarbete) med mera.

Viktigare med arbete/samtal i tvärprofessionella grupper än att vi fokuserar på att ta fram massa olika underlagshäften eller utredningar.

Grupp 5

Vi behöver fördjupade studier framförallt kring tätorterna.

Problem att ÖP:n inte hänger med i samhällets förändring. Löpande uppdatering av underlagsmaterialet?

Grupp 6

Arbeta mer med färger kopplat till kartorna, så att det blir lätt att få en överblick kring olika områden, stråk och hänsynstaganden.

Det ska vara lättare att göra mindre uppdateringar kopplat till statistik med mera utan att detta ska behöva beredas och beslutas politiskt.

Färre detaljer och inriktningar. Information ska vara kort och lätt att ta sig till. Innehållet bör vara det mest relevanta. Fokus på den fysiska miljön och inte ta med alla andra delar. Behöver lagstadgade delar anges i en ÖP? Visserligen ändå viktigt att ge tyngd till vissa områden (vilket är svårare med en strategi i till exempel externa sammanhang).

ÖP:n är inte integrerad i vårt nuvarande arbetssätt. Kopplingen måste stärkas så att vi inte missar vad som står i ÖP:n.

Tydligare gränser mellan strategier, kommunplan och ÖP så att deras fokus blir tydligare. Däremot ska de vara synkade så att de inte blir osammanhängande.

ÖP:n ska peka ut prioriteringar för till exempel cykelvägar (pendling till och från skolor med mera), men inte peka ut exakt var, utan detta är upp till verksamheten.

KOMMUNSTYRELSEN

Efter varje politiskt ställningstagande står en bokstav där kommunstyrelsens ståndpunkt från workshopen redovisas; (A) = aktuellt, (I) = inaktuellt, (IS) = inget svar. Eventuella kommentarer som politikerna antecknat står skrivet i kursiv text efter varje ställningstagande.

Grupp I

Gislaveds kommun 2016-2030

- Kommunen ska arbeta för ett breddat näringsliv. (A) *Var ska texten vara med?*
- Kommunen ska tillskapa utbildningar som attraherar olika branscher och ger nya möjligheter. (A) *Var ska texten vara med?*
- Infrastruktur i form av bredband, vägar och järnvägar ska stärka hela kommunen. (A)
- Förutsättningar för att kunna bygga bostäder, som är attraktiva för olika grupper, ska finnas i hela kommunen. (A)
- Gislaveds kommun ska vara en kommun som inkluderar alla invånare. (IS). *Står på två ställen.*
- Gislaveds kommun ska arbeta för att bibehålla en konkurrenskraftig industri. (I) *Enter.*
- Näringslivet ska breddas. (I) *Enter.*
- Översiktsplanen ska präglas av ekologiskt, socialt och kulturellt ansvarstagande. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Kommunen ska samverka/samråda i alla frågor som berör relation med annan kommun. (A)
- Kommunen strävar efter att överbrygga administrativa gränser. (I)
- Natur- och kulturmiljön ska utvecklas som en resurs för folkhälsa, rekreation och grund för besöksnäringen. (A) *Skriva på annat sätt.*
- Kulturmiljön ska värnas och vara en del i att människor ska känna sig hemma i Gislaveds kommun. (I) *Se ovan.*
- Kommunens struktur med många tätorter ska bibehållas och förstärkas. (I)
- Gislaved är centralorten i kommunen. (A)
- Basservice i form av dagligvaror, drivmedel, post, grundläggande betaltjänster och apoteksombud ska eftersträvas i alla tätorterna. (I)
- Anderstorp och Gislaved samplaneras. (IS) *Se kommunplan.*
- Smålandsstenar är servicecentrum för den södra delen av kommunen. (I)
- Smålandsstenar och Skeppshult samplaneras. (I)
- De tre större orternas centrum ska förstärkas för att upplevas som kreativa, trivsamma och trygga. (I)
- Hestra/Isabergsområdet vidareutvecklas som kommunens besökscentrum. (I)
- Reftele utgör navet i utvecklingsområdet Reftelebygden. (I)
- Burseryd är centrum i Fegenområdet. (I)
- Broaryd är en expanderande industriort som förstärker sitt marknadsläge i förhållande till väg 153. (I)
- Landsbygd och tätorter ska stärka varandra. (I)
- Jord- och skogsbruk är landsbygdens grundpelare. (I) *Omskrivning.*
- Kommunens tätorter planeras i fördjupningar av översiktsplanen. (I)

- Fördjupningarna för tätorterna ska minst hantera följande ämnesområden: (A)
 - Grundläggande förutsättningar för markens användbarhet
 - * Geotekniska förhållanden
 - * Översvämningsrisker och instängda områden
 - * Markföroreningar
 - * Arkeologi
 - Infrastruktur
 - Områden för bostadsbyggande
 - * Förtätningar av centrala delar
 - Områden för verksamheter
 - Grönstruktur
 - Bevarandevärda områden, vegetation, bebyggelse med mera
 - Översyn av befintliga detaljplaner. *Ingår väl i det löpande arbetet?*
- Fler än 30 000 invånare i Gislaveds kommun 2030 är en planeringsförutsättning. (I)
- Utrikes födda och personer med utländsk bakgrund ska ses som individer och inte som en homogen grupp. (A) *Med på två ställen. Strategi för hållbar utveckling.*
- Ökad mångfald i orternas boendemiljöer ska eftersträvas. (A) *Ska det stå i ÖP?*
- Kommunen ska medverka till att det finns öppna mötesplatser som uppmuntrar till initiativ och möjliggör aktiviteter. (A) *Ska det stå i ÖP?*
- Kommunen ska verka för att Gislaveds kommun blir ett finskt förvaltningsområde eller motsvarande. (I) *Är vi redan.*

Övriga kommentarer från gruppen

- Det är viktigt att översiktsplanen är mer övergripande och strategisk.
- Hur planerar vi i en snabb samhällsförändring eller förändring i näringslivet? Flexibilitet, omställningsbara.

Grupp 2

Utvecklingsområden – Social hållbarhet

- Samhällsplaneringen ska utgå från individerna i kommunen. (A) *Demokratiberedningen.*
- Kommunen ska arbeta för en hälsovänlig samhällsmiljö med förutsättningar för individen att få det stöd den behöver. (A)
- Alla oavsett bakgrund ska ges möjlighet att ingå i ett inkluderande samhälle. (A) *Kan eventuellt ingå i strategin för hållbar utveckling.*
- Barn och ungdomar ska få trygga och goda uppväxtförhållanden. (A) *Kan eventuellt ingå i strategin för hållbar utveckling.*

- Kulturens och föreningslivets betydelse och potential för kommunens tillväxt ska vidareutvecklas och synliggöras. (A)
- Mötesplatser för kulturella och fysiska aktiviteter ska stimuleras. (A) *FÖP och planeringsdirektiv (kommunplan).*
- Det ska finnas en ny sim-/arena som betjänar hela kommunen. (A) *Olika uppfattningar om detta.*
- Folkbiblioteken i Gislaveds kommun ska bidra till såväl enskilda människors personliga utveckling som samhällsutveckling. (A) *Digitalisering.*
- Det befintliga bostadsbeståndet ska förvaltas och förädlas. (A) *Fastigheter?*
- Planeringen för bostadsbyggandet ska ske ur ett hållbarhetsperspektiv såväl ur ekonomiska, ekologiska, kulturella som sociala aspekter. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Kommunen ska innehålla fler bostäder med olika upplåtelseformer, storlekar och typer av boenden för människor med olika behov. (A)
- Tillgängligheten i bostadsbeståndet och utemiljön ska öka för att stimulera kvarboende. (I) *Detaljplaner.*
- Minst 800 nya bostäder ska tillkomma varav 200 av dessa ska vara i form av seniorboende 70+ och finnas i hela kommunen. (A och I) *Kommunplan.*
- Samverkan ska ske med omgivande samhälle. (A) *Otydligt.*
- Kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad ska stärkas. (A) *Kommunplan och planeringsdirektiv.*
- Inspirerande fysisk miljö ska finnas där utbildning sker. (I) *Vad menas? Fråga för barn och utbildning.*
- Utbildningsutbudet ska förstärkas framför allt genom eftergymnasiala utbildningar. (A) *Arbete och utbildning.*
- Ett ökat fokus ska ske på vuxenutbildning. (A) *Arbete och utbildning.*
- Musikskolan, dans, drama, och bild/konst ska utvecklas inom ramen för en framtida kulturskola. (A) *Kommunplan och planeringsdirektiv.*
- Lärmiljön ska inbjuda till skapande och kreativitet samt till ett entreprenöriellt lärande. (A) *Barn och utbildning.*
- Unga ska stimuleras till entreprenörskap. (A) *Barn och utbildning. Enter. Strategi för hållbar utveckling.*
- Statliga myndigheter ska finnas representerade lokalt i Gislaveds kommun. (A)
- Förebyggande verksamhet ska prioriteras. (A) *Kommunplan och planeringsdirektiv.*
- Stöd till barn, unga och familjer ska utvecklas. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Familjecentralerna ska utgöra en viktig del i det förebyggande arbetet. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Fler öppna förskolor ska stimuleras. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Barnomsorg ska finnas efter behov. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Barnomsorg ska erbjudas de som arbetar på obekväma arbetstider. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Kommunen ska där underlag finns, då nya förskolor etableras, sträva efter förskolor med minst 3-4 avdelningar för att kunna vara mer flexibla och erbjuda bra kvalitet och service. (I)
- Kommunen ska verka för att alla oavsett funktionsnedsättning ska ha möjlighet till en tillfredsställande livskvalitet. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Vård- och omsorgsboenden ska finnas att tillgå för kommunens invånare med behov och med en geografisk spridning. (A) *Socialnämnden.*

- Hemvården ska utvecklas för att fler ska få möjlighet att kunna bo kvar hemma. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Den digitala delaktigheten, inklusive e-hälsa, ska utvecklas för att förstärka trygghet och kvalitet. (A) *Kommunplan.*
- Satsning ska ske på förebyggande verksamhet. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Minst 200 lägenheter i form av seniorboende 70+ ska tillkomma. (IS) *Finns redan ovan.*
- Befintliga deltidsstationer ska finnas kvar. (A) *Samverkan näringsliv.*
- Förebyggande arbete ska prioriteras för att alla som bor, verkar eller vistas i Gislaveds kommun ska känna trygghet och ha kunskap om hur man hanterar olyckor om de uppstår. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Samarbetet i RäddSam-F ska fortsätta och vidareutvecklas. (A) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Kommunen ska samverka med arbetsförmedlingen i olika organiserade former. (A) *Arbete och utbildning.*
- Närvarande poliser ska finnas i hela kommunen. (A)
- Polisens service ska öka på lokal nivå. (A)
- Samverkan ska ske mellan polisen och kommunen. (A)
- Förutsättningarna för att få vård och rådgivning ska finnas så nära individen som möjligt. (A) *Strategi för hållbar utveckling. Digitalt.*
- Resmöjligheterna inom kommunen och länet ska förbättras. (A) *Omformuleras så att det även gäller utanför länet.*
- Resmöjligheter för att ta del av regionens resurser som t.ex. regionala kulturinstitutioner och sjukvård ska förstärkas. (A)
- Tidtabeller mellan buss och tåg inom kommun ska samordnas. (A)
- Turtätheten till och från alla kommunens tätorter ska utökas. (A)
- En utvecklad närtrafik är viktig för kommunens landsbygd. (A)
- Utvecklad länsöverskridande båt-, buss- och tågtrafik gällande tidtabeller och biljettsystem ska finnas. (A)
- Färjan mellan Sunnaryd och Bolmsö är en viktig länk mellan grannkommunerna till vilken övrig kollektivtrafik ska kopplas till exempel mot Reftele. (A)
- Kommunen ska sträva efter en förbättrad tätortstrafik. (A)

Grupp 3

Utvecklingsområden – Mark

- Det befintliga bostadsbeståndet ska förvaltas och förädlas. (A)
- Kommunen ska genom framförhållning i markinnehav och planläggning tillgodose byggklara tomter i de åtta tätorterna. (A)
- Stimulerande utemiljö i anslutning till bebyggelse ska ha hög prioritet för att stärka attraktiviteten. (A)
- Tillgänglighets-, trygghets-, säkerhets- och folkhälsoaspekter ska beaktas. (A)
- Kommunen ska verka för energieffektivitet och miljömässigt hållbar uppvärmning i befintlig bebyggelse och nyproduktion. (A)
- Kulturhistoriskt och arkitektoniskt intressant bebyggelse ska värnas. (A)

- Möjlighet för dispens från strandskyddet enligt Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) ska finnas i områden redovisade på kartan enligt följande kriterier: (IS)
 - Gynnar befintlig och ny kommersiell service.
 - Gynnar befintlig och ny kommunal service.
 - Gynnar befintlig och ny kommunikation och kollektivtrafik.
 - Gynnar befintlig och ny verksamhet så som turism, friluftsliv, skogs- och jordbruk.
 - Gynnar befintlig och ny infrastruktur så som avloppsrening, fibernät och telefoni.
 - Ger goda förutsättningar med avseende på rekreations- och naturvärden.
- Utgångspunkten i fortsatt planering ska vara ortens specifika förutsättningar. (I)
- Byggklara tomter ska finnas i alla åtta tätorterna. (I)
- Grönstruktur ska utgöra stomme vid ny- och ombyggnad av dagvattenhantering. (I) *Det finns regler för omhändertagande.*
- Den tätortsnära natur- och kulturmiljön ska göras mer tillgänglig. (A)
- I områden med förorenad mark ska noga prövas om sanering är ekonomisk rimlig i förhållande till den tänkta exploateringen. (A)
- Otidsenliga detaljplaner ska ändras. (A)
- En sammanhållen struktur för gatu- och cykelvägssystemet ska finnas i alla tätorter. (A)
- Fortsatt utveckling av bebyggelse utmed vattendrag och sjöar i tätorterna ska ske, dock med hänsyn tagen till översvämningsrisk. (A)
- Byggande inom utpekade LIS-områden ska stimuleras. (A)
- Kulturhistoriskt skyddsvärda miljöer ska uppmärksammas. (A)
- För områden som efter byggnation kommer att omfatta 10-15 hus ska alltid behov av detaljplan övervägas. (I) *Enligt lagkrav.*
- På landsbygden, utanför detaljplanelagda områden och områden med sammanhållen bebyggelse får tillbyggnad med 50 % av huvudbyggnaden, dock högst 50 kvm, och mindre komplementbyggnader byggas utan bygglov. (A)
- Gislaveds kommun ska skapa förutsättningar för medborgarna att kunna färdas på ett tryggt och miljövänligt sätt. (A)
- Infrastrukturen ska göra det möjligt att resa både kollektivt och individuellt och göra det lätt att samordna transportslagen. (A)
- Infrastrukturen ska fungera för de små och stora sammanhangen – de vardagliga och långväga resorna och transportererna till, från och igenom kommunen. (A)
- Kommunen ska sträva efter korta restider inom kommunen och till närliggande städer. (A)
- Koldioxidutsläppen från transportsektorn ska minska med 30 % jämfört med 2004 fram till 2030. (I) *Vi ställer högre krav.*
- Fler pendelparkeringar för olika trafikslag ska tillkomma inom kommunen. (A)
- Vägplanering ska ske i stråktänkande för de funktionellt utpekade vägarna 26, 27, 151, 153, 597 och 604. (A)
- Vägförbindelser som kopplas till framtida stationsområden på höghastighetsbanorna ska utredas. (A) *Är det en kommunal fråga?*
- Möjligheten till spårbunden/elektrifierad trafik mellan Anderstorp - Gislaved ska utredas. (I)

- Ombyggnad av större vägar ska samordnas med cykelvägar. (A)
- Olika typer av drivmedel ska finnas tillgängliga i strategiska lägen utefter huvudstråken. (A)
- Hela väg 26 från Skeppshult till väg 40 ska byggas om till mittseparerad väg med viltstängsel. (A)
- Vägreservat för en östlig dragning av förbifarten utanför Smålandsstenar/Skeppshult ska finnas. (A)
- Ett vägreservat som kopplar samman vägarna 26 och 27 och 604 ska finnas. (A)
- Förbindelse mellan Reftele och Gislaved ska stärkas genom upprustning av väg 597 och 599, samt med ett markerat vägreservat mellan Dye och Nennesmo. (A)
- Landsbygdsvägarna ska förbättras. (A)
- På hela sträckningen av väg 27 genom Gislaveds kommun ska viltstängsel finnas. (A)
- Säkra utfarter till befintligt vägnät från exploateringsområden ska kunna skapas för att inte förhindra kommunens utvecklingsmöjligheter. (A)
- Gislaveds kommun ska sträva efter att bli en cykelkommun och skapa bättre förutsättningar för cyklister. (A)
- Grundkriterier för utbyggnad av nya cykelvägar är: (A)
 - Skolvägar
 - Vägar mot centrum och service
 - Arbetspendlingsvägar
 - Motionsvägar och turiststråk
- Infrastruktur i form av servicepunkter för cyklister ska byggas för att ge bekvämlighet och trygghet. (A)
- Cykelleder ska planeras och märkas ut. (A)
- Tätorter ska bindas samman med cykelvägar och samverkan ske mellan Trafikverket och grannkommuner. (A)
- Ett cykelstråk ska finnas mellan Hestra och Nissafors i Gnosjö kommun. (A)
- Halmstad/Nässjö järnväg ska förstärkas genom förutsättningar för ökad gods- och persontrafik och sträckan Halmstad-Värnamo ska prioriteras. (A)
- Möjliga stickspår för gods ska utredas. (A)
- Persontrafiken ska stimuleras genom öppna och trygga stationer. (A)
- De fysiska förutsättningarna för en god resestandard i kommunens tre stationslägen ska utvecklas. (A)
- Persontrafiken på Kust- till kustbanan ska förstärkas och förutsättningar för ett resecentrum i anslutning till riksintresset Hestra station, i Hestra utredas. (A)
- Den befintliga strukturen av anslutningar mot kommande höghastighetsbanor ska förstärkas som t.ex. med elektrifiering av Halmstad-Nässjöbanan. (A)
- Ett stationsläge i Värnamo ska stödjas. (A)
- Flygplatsen i Smålandsstenar skyddas och ges möjlighet till utökning. (A)
- Järnvägsanslutning till Landvetters flygplats ska understödjas. (A)
- Kommunen eftersträvar att alla hushåll och arbetsställen ska ha möjlighet att ansluta sig till höghastighetsnät. (A) *Förtydliga. Bredband.*
- Fokus ska ligga på fiberbaserade nät. (A)
- Lokala initiativ på landsbygden ska stöttas. (A)

- Utbyggnad av nät i tätorterna ska prioriteras. (A)
- Kommunen ska verka för att tillgången till fibernät säkerställs vid nyexploatering av bostads- och industriområden samt vid ut- eller ombyggnad av kommunal infrastruktur. (A)
- Avfallsmängderna ska minska. (A) *Upphandlingsfråga?*
- Hantering av farligt avfall ska vara säker. (A)
- Avfall ska tas omhand som en resurs. (A)
- Avfallshanteringen ska vara användarvänlig och miljöriktig (lätt att göra rätt). (A)
- Ett avbrottsäkert elnät ska finnas i hela kommunen. (A)
- Hög grad av mobiltelefonitäckning ska eftersträvas. (A)

Grupp 4

Utvecklingsområden – Mark

- Kompetens, kreativitet och erfarenhet från hela arbetskraften, oavsett bakgrund och härkomst, kön, ålder eller bostadsort ska tas tillvara. (A) *Pågår ständigt.*
- Satsning ska ske på utveckling av nya branscher för att stödja och komplettera befintliga branscher. (IS)
- Samarbete med högskolor och universitet ska intensifieras för att underlätta nyskapande av företag. (A)
- Ett aktivt jordbruk ska stimuleras. (A)
- Hållbart jord- och skogsbruk med ett ökat inslag av ekologisk produktion ska eftersträvas. (A) *Eller flyttas till Strategi för hållbar utveckling.*
- Bebyggelse på jordbruksmark ska undvikas. Om så sker ska annan jordbruksmark tillskapas. (A)
- Förädlingsledet inom de areella näringarna ska stimuleras. (A) *Flyttas till Strategi för hållbar utveckling.*
- En varierad träslagsfördelning i skogen ska eftersträvas. (A) *Flyttas till Strategi för hållbar utveckling.*
- Aktiviteter och evenemang som speglar natur, kultur och sport året om ska vara grunden för besöksnäringen. (A)
- Möjligheten att vara cykelturist i kommunen ska öka. (A) *Cykelturist? Vissa stråk (tillgänglighet till våra invånare) behöver komma till.*
- Isaberg är en attraktiv destination som ska utvecklas. (A)
- Motorbanan i Anderstorp ska utvecklas med motoranknutna verksamheter. (A)
- Gislaveds kommun ska fortsatt vara en stark industrikommun. (A) *Inte en ”markfråga” dock. Eventuellt ha mark för industrietablering/utbyggnad.*
- Byggklara tomter för verksamheter ska finnas i kommunen. (A)
- I hela kommunen ska finnas basservice i form av livsmedel och drivmedel. (A) *Flytta. Inte en ”markfråga”. El-laddstation.*
- Möjligheter att tillskapa olika samlande servicepunkter ska utredas. (A)
- Biogas ska utgöra 1/3 av den totala gasanvändningen i kommunen. (IS) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Lokalt producerad förnyelsebar energi ska utgöra minst 30 % av den totalt omsatta energin. (A) *Strategi för hållbar utveckling. Kan ligga under energibolaget.*

- Möjlighet till produktion av solenergi i både stor och liten skala ska stimuleras. (A) *Strategi för hållbar utveckling. Kan ligga under energibolaget. Om det står ”bygga solpark” ska den finnas kvar i ÖP.*
- En fortsatt utveckling av nät för fjärrvärme ska stimuleras. (A) *Kan ligga under energibolaget.*
- Försörjning och produktion av förnyelsebar energi ska främjas. (IS) *Kan ligga under energibolaget.*
- Infrastruktur för energieffektiva och miljövänliga transporter ska byggas upp. (A)
- Gislaveds kommun är positiv till vindbruk. (A)
 - Vindkraft ska lokaliseras till områden där det råder bra förutsättningar för vindbruk; där det blåser bra, där andra väsentliga intressen inte störs eller i redan påverkade områden. *Detaljnivå. Både hängslen och livrem i denna långa formulering.*
 - Etableringar av vindkraftsverk i naturreservat och Natura 2000-områden ska undvikas. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*
 - Vindkraft ska inte etableras i anslutning till riksintresse där områdets riksintressevärden påverkas. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*
 - Vindkraftsetableringar tillåts inte närmare tätorter och värdefulla kulturmiljöer än 1 000 meter. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*
 - Vindkraft ska lokaliseras efter landskapets förutsättningar och så att intrång i naturmiljöer begränsas och störningar minimeras. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*
 - Behovsstyrd hinderbelysning för vitt ljus ska användas. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*
 - Vindkraftetablering som bryter en flygplats hinderfria zon tillåts inte. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*
 - Vindkraft ska lokaliseras med hänsyn till besöksnäringens och friluftslivets intressen och så att andra regionala och lokala intressen inte störs. *Detaljnivå. Tillhör tekniska förvaltningen.*

Utvecklingsområden – Vatten

- Kommunens 388 sjöar är ett av kommunens varumärken. (A)
- Sjöar och vattendrag ska synliggöras i kommunens tätorter. (A)
- Kommunen ska stimulera ett hållbart fiske. (IS) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Försurningens effekter ska minskas genom fortsatt kalkning. (IS) *Strategi för hållbar utveckling.*
- Kommunens ska aktivt arbeta för att god ekologisk och kemisk ytvattenstatus ska uppnås och prioriterade områden är Anderstorpsån och Lillån. (IS) *Inte med i ÖP.*
- Grundvattenresurserna ska skyddas. (A) *Skrivs ihop med de två punkterna nedan.*
- Grundvatten ska ges prioritet vid avvägning mot andra intressen. (A) *Skrivs ihop med punkterna ovan och nedan.*
- Grundvattenskyddet i anslutning till vägar ska förbättras. (A) *Skrivs ihop med de två punkterna ovan.*
- Gislaveds kommun ska ha en säker, klimatanpassad och hållbar VA-försörjning som bidrar till byggelseutvecklingen i kommunen. VA-hantering ska utformas och skötas så att människors hälsa tryggas och att påverkan på miljön minimeras. (A)
- Klimatförändringarnas effekter ska begränsas genom att anpassa planering och hantering av vatten och avlopp till ett förändrat klimat. (IS) *Svårhanterbart – hur förutser man? Tekniska förvaltningen.*

- Verksamhetsområde för allmänt VA ska minst finnas där vattentjänstlagen kräver det. Om det gynnar kommunens utveckling kan verksamhetsområdet utökas ytterligare. *Svårhanterbart – hur förutser man? Tekniska förvaltningen.*
- Kommunen ska samverka med andra kommuner. Samverkan ska leda till hållbara och kostnads-effektiva VA-lösningar samt samstämiga bedömningar av regelverket. (A)
- Utökning av verksamhetsområdet för allmänt VA kan ske både via överföringsledningar och lokala anläggningar. (IS) *Detaljnivå. Tekniska.*
- Den allmänna dricksvattenförsörjningen ska i första hand baseras på grundvatten. (A)
- Stora vattentäkter i kommunen ska ges formellt skydd. (IS) *Detaljnivå. Tekniska.*
- I områden där allmänt VA planeras inom en 10-årsperiod ska kraven på enskilda anläggningar vara rimliga i relation till omfattningen av problemet och tiden tills att allmänt VA blir tillgängligt enligt VA-planen. (IS) *Detaljnivå. Tekniska.*
- Dagvattenflöden ska reduceras, fördröjas och regleras så att belastning på ledningsnät och recipienter begränsas. (IS) *Detaljnivå. Tekniska.*
- Föroreningar i dagvattnet ska avskiljas innan de når recipienten om möjligt redan vid föroreningskällan. (IS) *Detaljnivå. Tekniska.*
- Högt skyddsnivå ska gälla vid lokalisering av enskilda avloppsanläggningar: (A)
 - Inom 50 m från alla sjöar och vattendrag. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom 100 m från sjöar och vattendrag som inte uppnår god ekologisk status med avseende på näringsämnen. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom 100 m från sjöar och vattendrag som betecknas som värdefulla vatten. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom skyddsområden för dricksvattentäkt. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom 100 m från allmänna badplatser. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom 50 m från större vattentäkter. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom områden som har en hög sammanlagd belastning från avlopp eller där belastningen riskerar att bli hög i framtiden. *Detaljnivå. Flytta.*
 - Inom 100 m från sjöar och vattendrag som i övrigt har högt kultur- och naturvärde, hyser känsliga arter, har hög belastning av näringsämnen eller där andra särskilda förhållanden råder. *Detaljnivå. Flytta.*

Grupp 5

Risker

- Kommunen ska verka för att trafikolyckor med vilt kontinuerligt minskar. (A)
- Kommunen ska verka för att inga järnvägsrelaterade trafikolyckor inträffar i kommunen. (A) / ÖP?
- Förebyggande arbete kring transporter med farligt gods ska utvecklas. (I) *Vad menas?*
- För att IT-säkerheten ska vara hög ska ett förebyggande arbetssätt utvecklas. (A) *Ingår i grunduppdraget?*

- Fokus ska läggas på att förebygga risker i samband med brand i närheten av vattendrag. (A) *Ingår i räddningsnämndens grunduppdrag?*
- Kartläggning av översvämningssrisker ska fortsätta. (A)
- Arbete med att förhindra effekter av skyfall och översvämning ska intensifieras. (A)
- Befintliga detaljplaner ska ses över med avseende på klimatanpassning. (A) *Grunduppdraget för bygg- och miljönämnden och avdelningen för hållbar utveckling.*
- Nedlagda kommunala deponier ska riskklassas och efterbehandlas utifrån behov. (A)
- Kommunen ska medverka till att potentiellt förorenade områden utreds. (A)
- Kommunen ska driva på att efterbehandlingsåtgärder genomförs. (A)
- Kommunen ska eftersträva att ha markreserv där föroreningsituationen är utredd. (A)
- Kommunen ska sträva efter att ha planlagd mark för miljöfarliga verksamheter. (A)
- Kommunen ska underlätta för miljöfarliga verksamheter, som är olämpligt placerade, att omlokalisera. (A)

Geografiska utvecklingsområden - Toppen

- Bostadsbyggande ska stimuleras. (A)
- Friluftslivet stärks genom utveckling av olika typer av natur- och kulturbaserade anläggningar. (A)
- Ranneboområdet ska bibehållas som riksintresse och utvecklas som turismområde med vildmarkskaraktär. (A)
- Riksintresset Radan/Svanån/Stengårdshultasjön ska skyddas genom att stor försiktighet ska gälla vid åtgärder som påverkar vattenkvalitén. (A)
- För riksintresset Vattlasjöområdet gäller restriktiv bygglovgivning och att inga åtgärder som skadar de geologiska värdena är tillåtna. (A)
- I riksintressena Kättesjö mossen, Mossjön och närliggande mossar ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas. (A)
- I det utpekade stora opåverkade området ska rationellt jord- och skogsbruk inte försvåras och inte heller tillkomsten av gles bebyggelse. (A)

Geografiska utvecklingsområden - Nissadalen

- Nissadalen ska vara en besöksmagnet genom hela kommunen för både turister och kommunens egna invånare. (A)
- 700 000 besökare per år ska ha Isabergsområdet som destination. (A) *Ska siffran ökas? Skriva minst 700 000?*
- Tätorterna Gislaved, Hestra, Smålandsstenar och Skeppshult utvecklas enligt fördjupningar av översiktsplanen. (A)
- Kulturturismen i området ska stärkas med utgångspunkt i de rika lämningarna som finns av vattenkraft, tidigt järnbruk, tidigt entreprenörskap, tidigt friluftslivsturism med mera. (A)
- Anderstorps Stormosse utvecklas till ett tillgängligt närströvsområde och attraktivt besöksmål. (A) *Skytning krävs.*
- I det geologiska riksintresset Nissan får inte ravinens sidor och botten med åfåra, meandrar och korvsjöar förändras. (A)
- I närhet till de utpekade riksintressena för järnväg och vägar ska hänsyn tas till riksintresset vid exploatering eller annan förändring. (A)

- I riksintresset Ingelsbo gruva ska gruv- drift, väg- eller bebyggelseexploatering samt borttagande av bergarter och mineraler undvikas. (A)
- I riksintressena Sandserydssjöns våtmark, Isberga och Risamossen ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas. (A)
- I riksintresset Rannebo ska större anläggningar och bebyggelsekoncentration undvikas. (A)
- Riksintresset Villstads kyrkby skyddas genom naturreservatsbestämmelser. (A) *Kommunal fråga?*

Geografiska utvecklingsområden - Majsjöbygden

- Fritidshusbyggande ska stimuleras. (A)
- Vattenkraftverken ska bibehållas och de historiska perspektiven värnas. (A)
- I riksintresset Örnaholm ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas. (A)

Geografiska utvecklingsområden - Anderstorpsbygden

- Anderstorps tätort ska utvecklas som en grön och attraktiv industri-, service- och bostadsort genom ställningstaganden i en fördjupning av översiktsplanen för Anderstorps tätort. (A)
- Anderstorps motorbana, Speedwaybanan och Skyttecentrum är basen i ett utvecklingsområde för olika aktiviteter. Området är kopplat till den planerade vägen mellan väg 604 och väg 26 söder om Gislaved. (A) *Lejonleden?*
- I riksintresset Härydmossen och Rövamossen ska byggnation, väg- och ledningsdragning, nydikning, täktverksamhet, upplag, skogsplantering, gödsling och kalkning undvikas. (A)
- I närheten av riksintresset väg 27 ska hänsyn tas till riksintresset vid exploatering eller annan förändring. (A)

Geografiska utvecklingsområden - Fegenområdet

- Anläggningar som förstärker rörligt friluftsliv ska stimuleras. (A)
- Riksintressen och bestämmelserna i Natura 2000-områden skyddas genom befintligt naturreservat. (I) *I ÖP? Mer ett självklart konstaterande.*
- Samverkan ska ske med Falkenbergs, Svenljunga och Hylte kommuner om utveckling av området.
- Broaryds marknadsläge i anslutning till länsväg 153 ska förbättras. (A)
- Burseryd och Broaryds tätorter utvecklas genom ställningstagande i fördjupningar av översiktsplanen. (A)
- De gamla småskaliga kvarn-, industri- och kraftverksanläggningarna ska värnas. (A)

Geografiska utvecklingsområden - Bolmenområdet

- Näringslivet och inte minst besöksnäringen ska utvecklas i området. (A)
- Besöksnäringen i anslutning till färjeläget ska utvecklas och kulturmiljöer i anslutning till Bolmens färjetrafik värnas. (A)
- Båtturismen ska stärkas. (A)
- Anläggningar som förstärker rörligt friluftsliv ska stimuleras. (A)
- Vattenkvaliteten ska värnas med hänsyn till vattentäkt och fiske. (A)
- Yrkesfisket ska ses som en viktig näringsgren. (A)

- Samverkan med Bolmenkommunerna ska fortsätta.(A)
- Samarbetet med Sydsvatten ska vidareutvecklas. (A)
- Inom försvarets riksintresse (stoppområde) är inga objekt över 20 meter tillåtna. (A och I) ÖP-fråga? Konstaterande?

Geografiska utvecklingsområden - Reftelebygden

- Reftele tätort utvecklas som ett nav i Reftelebygden genom ställningstaganden i en fördjupning av översiktsplanen för Reftele tätort. (A)
- Jordbrukslandskapet ska värnas. (A)
- Området ska utvecklas till ett besöksområde med industri-, natur- och kulturhistorisk profil. (A)
- I riksintresset Finnvedens folkland ska tillkommande bebyggelse noga anpassas till omgivande landskap och ombyggnad av äldre byggnader ska ske med varsamhet. (A)
- Utvecklingsfrågor inom riksintresset Finnvedens folkland bör ske i samverkan med Värnamo kommun. (A)

Övriga kommentarer från gruppen

- Kan man slå ihop under rubrikerna "Geografiska utvecklingsområden"?
- Hur mycket politiska ställningstagande är detta och hur mycket hör hemma i ÖP?
- Hur mycket politik ska vara med i ÖP när vi nu har kommunplan?

Finns det några nya politiska ställningstaganden som inte finns redovisade i översiktsplanen?

Grupp 2

- Psykisk ohälsa och missbruk bland unga.

STÄLLNINGSTAGANDE EFTER PRÖVNINGEN

Den samlade bedömningen är att översiktsplan ÖPI6, med tillhörande fördjupningar, inte längre är aktuell i alla delar. Ett flertal av de fördjupningar av översiktsplanen (FÖP:ar) som finns, är föråldrade och behöver uppdateras (undantaget FÖP:en för Smålandsstenar och Skeppshult som fortfarande anses vara aktuell).

ÖPI6 antogs av kommunfullmäktige 2016 och kan därför anses vara relativt ny, men trots detta upplever flertalet tjänstepersoner att den är svår att tillämpa i det vardagliga arbetet, exempelvis då nya detaljplaner eller bygglov arbetas fram. Den kommunomfattande översiktsplanen saknar idag redovisning av relevanta frågor, exempelvis Agenda 2030, vilket behöver arbetas in när en ny översiktsplan tas fram. Det är av stor betydelse att översiktsplanen med tillhörande fördjupningar är aktuell och uppdaterad, så att den har tyngd och kan ge tydlig vägledning vid efterföljande beslut.

Med anledning av Energimyndighetens yttrande, gällande myndighetens reservation mot kravet på radarstyrd hinderbelysning för vindkraftverk, föreslås att denna formulering tas bort i översiktsplan ÖPI6, se markeringen i bilden nedan.

mindre verk som är kopplade till Eon.

Två vindkraftverk finns i Reftele (Klämman)

Olämpliga områden för vindbruk

begränsningar och störningar minimeras.
Behovsstyrd hinderbelysning för vitt ljus ska användas.

- Vindkraftsbelysning som bryter en flygplats hinderfria zon tillåts inte.
- Vindkraft ska lokaliseras med hänsyn till besöksnäringens och friluftslivets intressen och så att andra regionala och lokala intressen inte störs.

Underlagshäften

- Energistrategin
- Vindkraft

Utdrag ur "Kommunomfattande översiktsplan ÖPI6, Gislaveds kommun, utställningsversion", antagen av KF 2016-12-15, sidan 34.

Idag har Gislaveds kommun en kommunomfattande översiktsplan ÖPI6, antagen av kommunfullmäktige 2016, samt åtta fördjupningar av översiktsplanen (FÖP:ar), antagna åren 1994-2018. För att hålla dessa översiktsplaner aktuella, krävs omfattande arbete och resurser, både vad gäller personal och budget. Med anledning av detta samt för att kunna följa Boverkets modell gällande "kontinuerlig översiktsplanering", behöver översiktsplaneprocessen förenklas och effektiviseras i Gislaveds kommun. Därför föreslås ett nytt upplägg på det framtida ÖP-arbetet, se *Förslag till upplägg på framtida översiktsplanarbete*.

FÖRSLAG TILL UPPLÄGG PÅ FRAMTIDA ÖVERSIKTSPLANEARBETE

För att förenkla och effektivisera kommande översiktsplanearbete föreslås att:

- Antalet FÖP:ar minskas från dagens åtta till två i framtiden - en FÖP för Smålandsstenar och Skeppshult och en FÖP för Gislaved och Anderstorp. Anledningen till detta är att FÖP:en för Smålandsstenar och Skeppshult fortfarande anses vara aktuell samt att det finns ett befintligt uppdrag på att ta fram en FÖP för att möjliggöra samplanering av Gislaved och Anderstorp (enligt *Planeringsdirektiv 2020 med plan för 2021-2023*, fastställd av kommunfullmäktige den 21 november 2019). Dessutom finns det största utvecklingstrycket i dessa orter.
- De orter som idag har en FÖP, men som föreslås att bli utan i framtiden, kommer att arbetas in i den kommunomfattande översiktsplanen. På så sätt blir tidsåtgången för ÖP-arbetet kortare och mer effektivt än om FÖP:arna skulle uppdateras var och en för sig. Med färre FÖP:ar blir det också lättare att hålla dem aktuella framöver.
- Arbete med att ta fram en ny kommunomfattande översiktsplan startar när FÖP:en för Gislaved och Anderstorp är antagen av kommunfullmäktige (beräknat startår 2023, alltså nästa mandatperiod). Nya planeringsunderlag tillhörande den kommunomfattande översiktsplanen arbetas fram med start våren 2020. På så sätt kan ÖP-arbetet effektiviseras ytterligare när den nya kommunomfattande ÖP:en arbetas fram.

Med nuvarande ÖP-upplägg beräknas det ta minst 19 år för att aktualisera samtliga nio översiktsplaner. Med ovanstående förslag till upplägg beräknas arbetstiden ta cirka sju till åtta år för att aktualisera de tre föreslagna översiktsplanerna (alltså en förkortad processtid med cirka 11-12 år). Aktualitetsprövningsprocessen är inte inräknad i dessa två upplägg. Nedan redovisas för- och nackdelar med respektive ÖP-upplägg.

	Nuvarande ÖP-upplägg (en ÖP, åtta FÖP:ar)	Förslag till nytt ÖP-upplägg (en ÖP, två FÖP:ar)
Fördelar	- Orterna har varsin FÖP och känslan av inkludering stärks hos ortsinvånarna.	- Processen att ta fram nya översiktsplaner blir effektivare, tar kortare tid och kräver mindre resurser både vad gäller personal och budget. - Färre dokument att hålla reda på och uppdatera, vilket gör det enklare att hålla dem aktuella. - De mindre orternas utvecklingsplaner uppdateras tidigare än om de skulle uppdateras var och en för sig. - De mindre orternas utvecklingsplaner uppdateras samtidigt, varför en prioritering bland orterna inte behöver göras.

	Nuvarande ÖP-upplägg (en ÖP, åtta FÖP:ar)	Förslag till nytt ÖP-upplägg (en ÖP, två FÖP:ar)
Nackdelar	<ul style="list-style-type: none"> - Processen att ta fram nya översiktsplaner tar lång tid. - Uppdatering av de mindre orternas FÖP:ar riskeras att prioriteras ner och känslan av exkludering stärks hos ortsinvånarna. - Flera dokument att hålla reda på. 	<ul style="list-style-type: none"> - Det finns risk att invånarna i de mindre orterna uppfattar att kommunen inte tycker att deras ort är lika viktig som de större tätorterna.

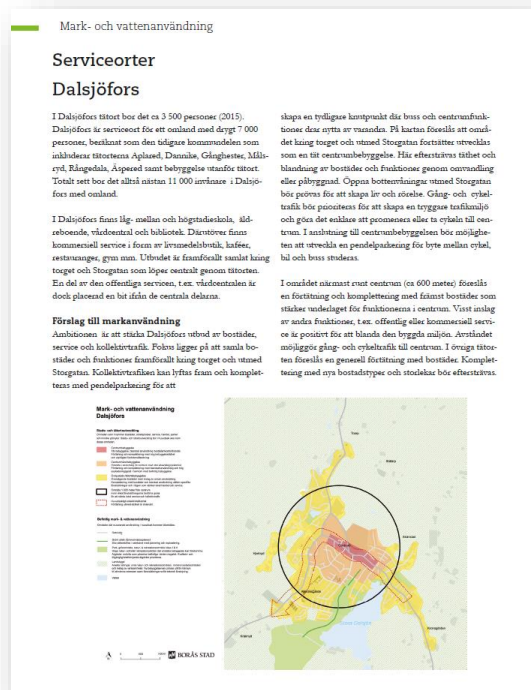
Det är viktigt att komma ihåg att översiktsplan ÖP16 och samtliga FÖP:ar är giltiga fram till dess att ny översiktsplan eller nya FÖP:ar är antagna av kommunfullmäktige.

Ett exempel på kommun som arbetat in sina mindre orter i den kommunomfattande översiktsplanen är Borås. Se bilden till höger.

Länkar till Borås översiktsplan:

<https://www.boras.se/trafikochstadsplanering/stadsplaneringochsammallsutveckling/oversiktsplanering/oversiktsplan.4.3d0de3801589104d012114c.html>

<https://www.boras.se/download/18.b2d2133162e1dd801e7b0bc/1524730020068/%C3%96versiktsplan%20f%C3%B6r%20Bor%C3%A5s.pdf>

Utdrag ur "Översiktsplan för Borås", antagen av kommunfullmäktige den 12 april 2018, sidan 64.